

ŠIANDIEN
IR RYTOJ

NEW YORKE susirinkusi septyniolikčiai sesijai Jungtinių Tautų asamblėja nepatinka pasaulio dėmesio.

Nieko įspūdingo ir jos darbotvarkėje, kurioje surašyti aštuoniasdešimt devyni klausimai... Kiek ta sesija svarbi parodo ir tas faktas, kad į jos atidarymą nesiteikė atvykti nė vienas žymesnis diplomatas, išskyrus Gromyko.

Debatų šitame tarptautiniame forume praėjusią savaitę prasidėjo ramybėje, bet nėra ženklių, kad ta ramybė tęsis visą laiką, ypač jei pasitvirtins gandas, kad Chruščiovas atvyks į New Yorką ir pradės didelę ofenzivą dėl Kubos ir Berlyno.

*

JEI septynioliktoji JT asamblėja ir neapsiėmė spręsti svarbių problemų, ji turės greitai išspręsti vadinamuosius antraeilius klausimus, kurie tikrumoje yra labai svarbūs, nes nuo jų sprendimo priklausys šios organizacijos ateitis.

Jungtinės Tautos pergyvena finansinius sunkumus ir jei nebus rasta išeities, jos turės, kaip sako gen. sekretorius Thant, pasiskelbti bankrutuojančiomis.

Tad šiandien kyla klausimas, ar kraštai, kaip Sovietija ir Prancūzija, kurios vis atsisako dalyvauti Kongo operacijų išlaidų padengime, svarbiausio deficito šaltinio, sutiks pripažinti Tarptautinio teismo sprendimą, padarytą liepos 20 d., kad šios išlaidos laikomos JT organizacijos išlaidomis ir visos valstybės, priklausančios šiai organizacijai, turi jas padengti.

*

ŠITA finansinė krizė yra atspindis to nepasitenkinimo, kurį rodo didžiosios valstybės dėl JT organizacijos, smarkiai pasikeitusios nuo įsteigimo.

Kai kurios valstybės, kaip Amerika ir Prancūzija, jaučiasi nebeturinčios Jungtinės Tautos tą pačią įtaką, kaip seniau ir dažnai susiduria su nedraugiinga Azijos ir Afrikos mažųjų kraštų susikūrusia dauguma. Gi sovietai nesutinka, kad gen. sekretorius galėtų vaidinti tarptautinėje politikoje svarbią rolę.

Jau praeitais metais sovietai bandė sekretoriato viršūnėje įpiršti "troiką", kas jiems būtų padėję prieštintis sekretoriaus veiksmui, kuris jiems nepatiktų. Bet spaudžiami Afrikos ir Azijos kraštų, jie balsavo už kompromisą, Thant išrenkant laikinai sekretoriaus pareigoms.

Dabar sovietai iš naujo bandys neutralizuoti sekretoriatą. Tas jiems pavyks, jei pasisektų Thant atskirti nuo Azijos ir Afrikos kraštų daugumos, kurie jį besąlygiškai palaiko. Žygis nelengvas, bet jis pasisektų, jei vakariečiai neparems Thant išspręsti Kongo problemas.

(vg)

DIRVA

Nr. 111

Rugsėjis-Sept. 26, 1962

Cleveland, Ohio

Be de Gaulle ir Adenauerio

Dvi centrinės naujosios Europos figūros: de Gaulle ir Adenaueris savo istorinį uždavinį atliko. - Jų pasitraukimas iš politinės scenos nereikštų nei chaoso, nei kokio ypatingo politikos pasikeitimo, nors nei vienas, nei kitas nepasiruošė sau įpėdinio.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

"Tuo momentu, - prisipažino vienas senis kitam - pagalvojau: tai nebūtų blogas galas".

Abu seni ponai: Charles de Gaulle, 71 m., ir Paul Reynaud 83, buvęs 3-os prancūzų respublikos ministeris pirmininkas, kalbėjo apie atentatą prieš Prancūzijos prezidentą pereinamųjų metų rugsėjo mėn.

"Jūs klystate, mon general, - prieštaravo Reynaud - Jums bus prikišama, kad palikote konstituciją, kuri buvo specialiai Jums sukurta, o apie tai, kas bus toliau, Jūs lyg ir sakote: po manęs kad ir tvanas".

Š.m. rugpiučio 22 d. de Gaulle antrą kartą vos vos išvengė mirties. Trūko vos tik dvejų centimetrų, kad kulka jį kliudytų. Užtat tuojau pat po ano pasikėsinimo prasidėjusios diskusijos ne

tik nepasibaigė, bet dar pagyvėjo.

Pagal konstituciją, de Gaulle mirus, jo pareigas turėtų eiti ne labai didelę reikšmę turinčio prancūzų senato pirmininkas negras Gaston Monnerville, labai gabus teisininkas, tačiau neturįs didelio populiarumo. Jo pareiga per sekančias 20-50 dienų sušaukti milžinišką rinkikų kolegiją - 70.000 asmenų, jų tarpe 36.000 miestų burmistrų - kurie turėtų atskirai posėdžiaudami departamentų (rajonų) sostinėse išrinkti naują prezidentą. Todėl prielaidžiama, kad de Gaulle žuvus, pereinamųjų metų Prancūzijoje greičiausiai įsiviešpatautų chaosas arba karinė diktatūra. Šiuo metu padėtis yra geresnė, nes Alžiro klausimas, kuris tiek jaudino prancūzus, praktiškai jau yra ga-

lutinai išspręstas ir kelio atgal nebėra. Antra vertus, de Gaulle savo istorinę misiją atliko - likvidavo kolonijalinę imperiją ir Prancūziją grąžino į Europą. Kadangi tokią įvykių eigą lydi ūkinis gerbūvis, didelė prancūzų dauguma su ja sutinka ir tokiu būdu vadas jiems nelabai reikalingas. Nepaisant to, daug prancūzų politikų pageidavo, kad de Gaulle pasiskirtų sau įpėdinį, kažką panašaus į JAV viceprezidentą, kuris prezidentui kam nors atsitikus, galėtų eiti jo pareigas ir su jomis būtų supažindintas. De Gaulle, kuris save laiko Apvaizdos pašauktu valdyti prancūzus, nenori su niekuo dalytis savo autoritetu, tačiau viešosios nuomonės spaudžiamas galvoja pakeisti konstituciją ta prasme, kad prezidentas ateityje būtų renkamas visos tautos, panašiai kaip JAV. Dėl ateities santvarkos daugumas prancūzų politikų sutinka su socialistų vado Guy Mollet pažiūra: "Kas liečia generolo įpėdinį, tai niekas rimtai nemano, kad gaullistinis režimas pergyventų patį de Gaulle". Tačiau ir jo galimi įpėdiniai laikytųsi pagrindinės jo politikos linijos: Jungtinės Europos.

Kas būtų Vokietijoje be Konrado Adenauerio, kuris pasiekė net 36 metus amžiaus? Tas klausimas diskutuojamas jau nuo 1959 metų. Sudarydamas savo dabartinę krikščionių demokratų - liberalų vyriausybę Adenaueris žadėjo, "kaip tik tarptautinė padėtis leis" pasitraukti. Tačiau dabartinė būklė toli gražu nėra tokia jau patikima, kad Adenaueris turėtų prisiminti savo pažadą. Užtat liberalų vadas Erich Mende žada kitų metų rudenį pasitraukti iš koalicijos, jei Adenaueris liktų savo vietoje, o krik. demokratams iki absoliutinės daugumos trūkstą 8 atstovų. Kad išsilaikius savo vietoje Adenaueris ko gero galėtų sudaryti koaliciją su socialdemokratais, tokia kombinacija yra galimybių ribose.

Ir Adenaueris, kaip de Gaulle, vengia aiškiai pasiskirti sau įpėdinį. "Kronprincui" laikomas vicekancleris ir ūkio ministeris prof. Ludwig Erhard, 65 m., skaitomas vokiečių ūkinio stebuklo tėvu, tačiau Adenaueris viešai deklaruoja, kad jis netinkamas kanclerio pareigoms! Iš kitų ryškesnių asmenybių būtų dabartinis užsienio reikalų ministeris Gerhard Schroeder ir krašto apsaugos ministeris Franz-Josef Strauss, pasikutinę laiką savitraščio Der Spiegel gerokai sukompromitavęs. Būklė, žinoma, pasikeistų, jei per sekančius rinkimus į valdžią ateitų socialdemokratai, kas tačiau dabar atrodo mažai įtikėtina. Kiekvienu atveju ir Vokietijoje, kaip Prancūzijoje, nėra tokio iškilaus politiko, kuris galėtų savo populiarumu lygintis su seniu Adenaueriu. Ir vėl čia, Vokietijoje, kaip Prancūzijoje, politinė, socialinė ir ūkinė padėtis yra gana stabili, todėl, praktiškai, kiekvienas politikas galėtų būti kancleriu.

Anglų - sakų komentatoriai dažnai mano, kad be de Gaulle ir Adenauerio jiems būtų lengviau susikalbėti su vokiečiais ir prancūzais. Lengviau būtų susitarti dėl ūkinės ir vėliau gal politinės vienybės. Gal tai ir teisinga pažiūra, tačiau iš kitos pusės, istoriniai žiūrint, Adenaueris ir de Gaulle nuopelnas glūdi tame, kad be jų Europa nebūtų susijungusi, o vokiečiai neišsiskyrę anglų-sakų politikos verčiami, ko gero būtų susitarę su sovietais dėl neutra-

Praeitą sekmadienį, rugsėjo 23 d., Clevelando Tautinių Kultūrinių Darželių sąjungos surengtoje iškilmėse, mūsų tautietei Ingridai Stasaitei teko garbė būti išrinktai kultūrinių darželių gražule. Nuotraukoje: Mrs. R. Locher, Clevelando burmistro žmona, uždeda Ingridai Stasaitei gražuolės vainiką, pasveikinusi ir kitas įvairių tautų 16 kandidatų, o Ben Stefanski įteikė dovaną 50 dol. vertės vaist. boną. Ingrida Stasaitė, viena veikliausių Clevelando lietuvių jaunimo reprezentančių, ne vien tik savo grožiu, bet ir veikla, pilnai užsitarnavusi šito atžymėjimo. Ji dirba Republic Steel Tyrimų Centre.

V. Plidžinskio nuotrauka

ČEKISTAI STENGIASI ATSIGAUTI

Įsisiautėjus bolševikų tarysams dėl "asmenybės kulto" ir kilus audrelei ne tik prieš Staliną, o ir prieš jo įrankius čekis-

tus, ir Lietuvos čekistai buvo kurią laiką nušėvių. Bet patiko jiems Eichmano byla. Gal netiek byla, kiek jos pagarsėjimas. O kodėl gi, tarė, ir mums panašiai nepasigarsinus? Kodėl neparodžius, kad dar esam? Tik iš kur tą "eichmaną" imti?

Isiknisio Randakevičiaus -- dabartinio čekistų viršininko Lietuvoje -- vyrai į archyvus ir pasiklodo agentai po žmones dairytis, kam čia būtų galima eichmanišką "barzdą" prisiti. Paieškoje rado. Ogi -- savisaugos daliniai! Jie buvo suorganizuoti vokiečių priežiūroje. Jie turėjo šautuvus. Tai galėjo ir šaudyti. Na, tai ir sakykim, kad jie, ne kas kitas gi, šaudė "tarybinius pliečius"!

Suradus tokią idėją, mažiau bebuvu vargo jai sukonkretinti. Archyvuose surasta net 20 tuose daliniuose buvusių asmenų pavardžių. Dešimtis -- nepasiekiami, kažkur užsieniuose. Kitą dešimtį surado. Dū apsiėmė būti "liudininkais", likusius aštuonis suėmė.

Kaltinimų pririnkti dar lengviau. "Sicherheitsdiensto" (nacių saugumo policijos) siuntėjimo metu Lietuvoje, Gudijoje ir kitur žudikėlių nusikaltimų būta kiek tik nori. Tik rinkis ir prirašinėk kam tik į galvą ateis. Štai nusikaltimai, o čia štai ir kaltininkai. Kas drįs ginčyti, ir kas drįs nepaludyti, kad kaltininkai kaip tik tie, jei čekistai taip sako!

Taip atsirado dvi čekistinės bylos: Nr. 60 -- dešimties nepasiekiamųjų "kaltininkų" -- ir Nr. 61 -- aštuonių siuntimųjų.

Čia jau įsikisio ir agitpropas: siuntieji nesvarbu, jieneapabėgs. Ypatingą triukšmą kelkim dėl anų: reikia gi dar ir dar kalti tai bukaprotei liaudžiai į galvas, koki pabaisos yra tie "pabėgę buržuaziniai nacionalistai".

Kapočius surado "besislapstančio" vieno savisaugos dalinių bataliono buvusio vado, A. Impulevičiaus, adresą. Padarykim jį "eichmanu"! Su Ameriika santykius per daug įtempti -- ne mūsų valioj, taigi negrobsi joti, kaip Eichmaną iš Argentinos pagrobė, bet reikia bent patriukšmanti. Tuojau suorganizuoti seriją susirinkimų ir rezoliucijų, reikalaujančių tą "eichmaną" išduoti. Užsakyti apybraižininkui parašyti viešą "Montvilaitės laišką Impulevičiui".

Nieko? Maža kas kreipia dėmesio? Tuojau užsukti "teismo procesą", o Kauno "ispolkomo" galvai Lengvinui įsakymą -- su-

(Nukelta į 2 psl.)

Sovietinė "pagalba" Pietų Amerikos kraštams...

VARŠUVNĖ 'AUŠRA' VARTANT

J. JAKŠTAS

Svetur pasklidusių lietuvių tarpe Lenkijos lietuviai yra savaimingiausia mūsų tautinė grupė ir ypatingo dėmesio verta. Ji yra lyg tarpinė bendruomenė tarp dviejų -- laisvojo ir komunistinio -- pasaulių, kuriuose lietuviai yra atsidūrę. Mat, Lenkija nuo 1956 m. sambrūzdžio -- kad ir palikusi satelitą -- varo savaimingą vidaus politiką. Ši tarpinė lenkiška politika atsiliepia ir lietuvių buity, kuri ryškėja kiek kad ir iš mano sklaidomo vienkartinio Varšuvos lietuvių leidinio "Aušra", Nr. 41 (1962).

Pagal šį leidinį svarstant lietuvių gyvenimą Lenkijoje prisimenama iš priešybės asociacijos ir lietuvių vargai anoj tarpkartinėje Lenkijoje. Kai "Aušroj" skaitai apie Lietuvos vidurinę lietuvių mokyklą, apie Seinų vidurinę mokyklą, kur dėstoma lietuvių kalba, apie keletą lietuvių pradžios mokyklų arba bent su lietuvių kalbos dėstomuoju dalyku, apie bibliotekas ir saviveiklos ratelius, -- tai nenoromis klausai save, o kas buvo anos pilsudskinės Lenkijos metu. Iš tikrųjų nebuvo tada tokio lietuviško kultūrinio moso visame okupuotame Vilniaus krašte, kokį turime dabar vad. Trikampy. Tat, galime laikyti nuoširdžiu pripažinimu Lietuvių Visuomeninės Kultūros d-jos pirmininko Skripkos pareiškimą: "Liaudies Lenkija sudarė lietuvių mažumai visas sąlygas darbi ir vystymuisi drauge su lenkų tauta".

Tai gražu ir kiekvienam lietuviui turi būti malonu skaityti. Bet iš tos pačios "Aušros" ryškėja ir pagrindinė sąlyga uždedama tautinei saviveiklai būtent: tautinis kultūrinis darbas tegali vykti, prisilaikant generalinės linijos. O pagal tą liniją turi vyrauti politinis primatas. Ši taisyklė aiškėja kad ir iš "Aušros" vedamojo.

Rodos, iš vienkartinio lietuviško leidinio vedamojo būtų reikėję laukti kokio programinio dėstymo lietuviškų dalykų ar šiaip svarbaus straipsnio lietuvių temai. Bet vietoj to randame straipsnį: "Lenkijos darbininkų partijos dvidešimtmėtis", kur įdėta Gomulkos kalba ir jo paveikslas. Prie Gomulkos kalbos ir redakcija priduria savo trigrasį, kai ji "kreipiasi į visus Suvalki-

jos gyventojus ir prašo siųsti jai savo atsiminimus iš LDP (Lenkijos Darbininkų Partijos) konspiracinės veiklos ir partizanų bendradarbiavimo su Raudonąja armija". Redakcija net pažada už geriausius atsiminimus skirti premijas. Toliau ir seka režiminiai straipsniai apie tarptautinę moters dieną, kur paminėtas ir J. Paleckio prisijustas sveikinimas tos dienos proga, apie studentų revoliucionierių veiklą Vilniaus Batoro u-tė, dedamas atvaizdas lenkų poeto-revoliucionieriaus V. Bronevskio su jo eilėraščių, A. Miškinio versu. Čia pat įdėta ir lenkiškas Seinų apskritys tarybos pirmininko redakcijos parašytas paaiškinimas apie apskritys tik. Toliau jau eina daugiau ar mažiau lietuviški dalykai. Aprašomas Seinuose įvykęs (1961, gruodžio m.) Lietuvių Visuomeninės Kultūros d-jos centro valdybos susirinkimas su pirmininko Skripkos kalba, kalbama apie viešas bibliotekas Seinų apskrity, kur 5 skaitomos lietuviškos knygos. Nusiskundžiama knygų trūkumu. Girdi, 1961 m. visiškai negauta lietuviškų knygų, 1961 gauta vos 221 iš 1000 užsakytų. "Nors knygų turime mažai, bet skaitytojų eilė kasmet didėja", -- rašo straipsnio autorė A. Leončienė.

Išsitaip puslapių puošia įvairūs vaizdai iš Tarybų Lietuvos padangės, aprašomas Vilniaus studentų ansamblio koncertas Varšuvoje. Leidinys baigiamas ūkininkų kampeliu ir, matyt, mokslieviams skirtu puslapiu "Aušrele".

Išskirtinai minėtini du straipsniai, būtent: Lietuviška daina Punksio apylinkė, V. Pajaujienės, ir Paslaptiniai jėtingiai, autorius Dr. Jerzy Antoniewicz.

Pirmas straipsnis tikrai mokamai parašytas pačios chorvedės ir liudija apie autorės gerą liaudies dainos supratimą. Tikrai klasiškai apibūdinama liaudies daina: "Daina yra mūsų kultūros atvaizdas. Reikia pasistengti, kad ji būtų iš tikrųjų graži: gerai pasirinkta ir tinkamai dainuojama. Tik tokiu atveju ji gali vystyti

grožio supratimą, žadinti jausmų švelnumą ir suartinti žmones".

Antro straipsnio autorius, lenkų archeologas, referuoja apie paskutiniuosius metus darytus kasinėjimus kadaise buvusiose jėtingių sodybose, dabartiniame Suvalkų trikampy. Kasinėjimai išvilkę į dienos šviesą III-IV a. po Kr. kelis kapus, jų tarpe žymiausia -- kunigaikščio kapą Šveicarijos kapinyne (prie Suvalkų). Iš iškasenų autorius veda, kad jėtingiai gyveno nedidelėse, 3-5 kiemų, sodybose, kurių kiekviena buvo bendruomeninė grupė. Šeimos vertėsi primityviu žemės darbu ir avių bei raguočių auginimu. Čia pat autorius kalba, žinoma, sovietinės istorijosofijos įtakoj, apie "pasikeitimus gamybos vystymosi" nuo IV a., kada jėtingiai įveda mirusiųjų kūnų deginimą ir kada jų giminių grupės ima dalytis. Šiaip straipsnis gan instruktivus, iškelias kai ką nauja šios lietuviškos giminės buity. Tat, lenkų archeologų užsiėmimas tirti jėtingių proistorę vertas mūsų dėmesio.

"Aušra", šis mūsų tautos diasporos leidinėlis, žadina skaitytojui mišrius jausmus. Iš vienos pusės džiugu, kad lietuviai nevaržomi tautinėje ir kultūrinėje veikloje. Bet, iš kitos pusės, tenka kiek ir nusivilti matant juos įpareigotus net saviems reikalingiems skirtingiems leidiniams duoti žymią vietą jiems tikrai svetimiems dalykams. Gal tiems mūsų Varšuvos tautiečiams, susigyvenusiems su pasirinktąja ar likimo lemta nauja tėvyne, tai ir neatrodo svetimi dalykai. Tačiau mes, laisvojo pasaulio lietuviai, kitaip žiūrime. Mums ir Lenkijos lietuvių padėtis tegali priminti anuos reikšmingus Maironio žodžius, kuriais jis idealizavo senos laisvos Lietuvos laikus akivaizdžiai savo laiko prieveirtavimui: "Tada negundytas lietuvis ieškoti laimės svetimos".

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ

Atlanto rajono skautų Maironio stovyklos vadovės. Iš kairės L. Katauskaitė, B. Banaitė, stovyklos viršininkė I. Treinienė, L. Bražėnaitė, G. Bartytė ir D. Venckutė.

R. Bričkaus nuotrauka

Atlanto rajono skautai nori vasarvietės

Atlanto Rajono skautų vadovai rimtai susirūpino savos stovyklavietės įsigijimu. Ypatingai šis reikalas pasidarė aktualus po šios vasaros rajono stovyklos kuri vyko amerikiečių skautų stovyklavietėje, prie Bostono. Labai aukšta kaina, prastas maistas, stoka nepriklausomybės nuo šeiminių, nepatogus laikas (stovykla galėjo prasidėti sekmadienį, ne šeštadienį), privalomas kai kurių pareigūnų samdymas nepaprastai sunkino stovyklos vadovybę tinkamai įsieti programą.

Jau ir prieš tai vadovai dalinosi mintimis nuosavos stovyklavietės įsigijimo reikalu, tačiau po šios stovyklos, pasidarė tiesiog degantis reikalas. Todėl J. Raškys, Atlanto rajono vadovas pavaduotojas šiomis dienomis išsiuntinėjo laiškus visiems Atlanto rajono tėvų komitetams ir vadovams. Laiške yra išdėstomas reikalas nuosavą stovyklavietę turėti, nurodant kaip pavyzdį kitų tautų skautus, kurie tokias stovyklavietes jau yra įsigiję. J. Raškys rašo "Rajono vadovybė, gavusi Brolijos pritarimą, sekančiame savo vadovų posėdyje yra numatiusi gvil-

denti stovyklavietės įsigijimo klausimą ir pateikti projektus jam įgyvendinti. Visi vietovietėvų komitetai bei vietovių vadovai yra prašomi savo vietovėse šį klausimą plačiau padiskutuoti, kad posėdžio metu būtų galima išgirsti kiekvieno nuomonę ir vienai ar kitaip neatidėliojant išspręsti."

Mintis puiki. Atrodo, kad ir pasiryžimo vadovams netruks šį reikalą judinti iki darbas bus atliktas. Rytinio pakraščio 500 skautų ir skautų privalo turėti savo vietą gamtoje, kur netrukdomai būtų galima vykdyti savo programas, linksmintis ir jaustis šeiminiškais. Ne vien skautai tokia vieta galėtų naudotis. Visiems čia vietos užtektų. Ypatingai skau-

tų tėvams čia būtų puiki vieta praleisti atostogas. Žodžiu - bus kam ta vieta naudotis. Reikia ją tik įsigyti. O įsigyti bus galima turint tvirtą nusistatymą ir išsivermę. Atrodo, nei vieno, nei kito skautų vadovams šiame pakraštyje netrūks. Linkėtina, kad šis nusistatymas susilauktų konkrečios medžiaginės ir moralinės paramos iš skautų bičiulių. Nori šiuo klausimu pasisakyti, prašomi rašyti Atlanto rajono vadeivai s. Vytautui Pileikai, 52 Portage Rd., West Hartford, Conn.

R. Kezys

"Linksmieji broliai" linksminę suvažiuosius į Atlanto rajono skautų ir skautų Maironio stovyklą.

R. Bričkaus nuotrauka

ČEKISTAI STENGIASI...

(Atkelta iš 1 psl.)

varyt susirinkimą ir sukombinuot "Kauno laišką Philadelphiai".

Kaip tarė, taip padarė. Lengvinas davė ženklą, ir bematant keli šimtai Kauno darbininkų, inžinierių, studentų, tarnautojų, kultūrininkų sugurėjo buvusių Darbo Rūmų salėn, išklause tūziną tipiškų (stereotipinių) prakalbų ir visį pakėlė po ranką, kas turėjo reikšti, kad paruoštas "laiskas" yra "visų kauniečių" laiškas... Lengvinas, kaip "miesto galva", buvo susirinkimo pirmininkas, bet šalia savęs pasistatė dar dvidešimt vieną, kuriems visiems ir padavė "laiską" čia pat, susirinkusiųjų, fotografų ir čekistų akivaizdoj pasirašyti.

Čekistai ir artimieji jų bendradarbiai tokių dalykų niekad nedaro patys vieni. Jie vis pasirūpina atsistoti už nugarų tų, kurių vardas tebėra geresnis, negu jų, ir sutvarko taip, kad anų rankomis būtų atlikti jų kėsiai. Šįkart tokių purvo maišytojų darbiui atlikti buvo parinkti tarp kitų ir toki asmenys, kaip kanauninkas Nikodemus Česna, rašytojas J. Grušas, gydytoja E. Kutorgienė, aktorius J. Laucius, dailininkė D. Tarabildaitė, dailininkas A. Žmuidzinavičius... Jie, mat, kaip ir visi kiti, kaip ir patys čekistai, kažkodėl dvidešimts metų "klaidžiojo nežinioj", ir tik staiga "praregėjo" ir "sužinojo", kad tie ir tie konkretūs asmenys esą buvę "eichmanai"...

Į tokius primityvius režisūros vaidinimus paprastai atsiliepiama nebet nusipjovimu į sąslavyną. Bet šį kartą visgi yra proga priminti -- tik priminti, nes tai jau seniai, nei 20 metų, nei 20 sekundžių nelaukus yra pasakyta -- ir kauniečių, ir visų Lietuvių, visų ano meto Lietuvos gyventojų atsakymą, kuris prasidės klausimu: o kodėl nekeliate bylą tikriems ir pirmtiniams nusikaltėliams? Mes žinom jų vardus ir pavardes, ir kauniečiams neteks jų ieškoti po užjūrius.

(vr)

so light, so right, and oh, so refreshing!

enjoy
STROH'S
and taste
what fire-brewing
does for beer flavor!

Premium quality always...
popular prices everywhere!

STROH'S
Bohemian Style
BEER

Served
wherever quality
counts
CONTENTS 12 FL. OZ.

Stroh's
BEER
light
smooth
fire-
brewed

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

the happy family

...is the
FAMILY that
SAVES REGULARLY!

ST. CLAIR
SAVINGS

4%
CURRENT
RATE

ALL SAVINGS DEPOSITED THROUGH
OCTOBER 15th / EARN INTEREST FROM
OCTOBER 1st

... and NOW
there are

4
Neighborhood
Offices

MAIN OFFICE
813 East 185th Street
IV 1-7800

ST. CLAIR OFFICE
6235 St. Clair Avenue
HE 1-5670

EUCLID OFFICE
25000 Euclid Avenue
AN 1-1200

LAKE SHORE OFFICE
26000 Lake Shore Blvd.
RE 1-1200

For EXTRA Convenience—EUCLID and LAKE SHORE OFFICES OPEN SATURDAYS
9:30 A. M. 'TIL 2:30 P. M. (Closed Mondays)

UŽSAKYKITE GEĖS TELEGRAFU
Gėlės visoms progoms — vedyboms, laidotuviams ir t.t.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

VISAD JŪSŲ PATARNAVIMUI

Atdara: nuo 9 ryto iki 7 val. vak. Sekmad. nuo 10:30 - 1:30

Telef. namų 431-6558
Krautuvės — 431-6339

6901 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio

ALT SAJUNGOS TOLIMESNI DARBAI

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Taryba ir skyrių pirmininkai renkasi į Clevelandą pažvelgti į nuveiktus darbus ir kartu, esamų sąlygų ribose paieškoti kelių ir priemonių Sąjungos ateities veiklai pagyventi.

ALT Sąjungos vieta Amerikos lietuvių visuomeninėje gyvenime nėra eilinė. Sąjunga ne tik jungia po savo vėliava didelę dalį idėjiniai apsisprendusių tautinės srovės žmonių, bet ji kartu reprezentuoja jų nusistatymą, jų siekius bendrinėje organizacijose ir politiniuose junginiuose. Tat ne vien Sąjungos "vidaus politika", bet ir reprezentavimas už jos ribų reikalingas ne vienos valdybos galvosūkių, bet visų narių aktyvaus reišimosi ir įvairiais klausimais nuomonių suderinimo.

ALT Sąjunga nėra nauja pokario ateivių sudaryta organizacija. Tiesa, buvo įnešta pakeitimų veiklos formoje ir metoduose, bet esmėje tai yra darnus jaunosios ir senosios ateivių kartų junginys, susiliejęs į tamprų vienetą idėjinis rūmas, su patriotine dvasia ir kūrybinėmis idėjomis.

Neatsižvelgiant į tai, kad tautiniai nusiuteikusių ir idėjiniai broliškių organizacijų apjungimas vyko naujųjų ateivių iniciatyva, ji susilaukė gyvo pritrimo, visuotino naudos supratimo. Neveltui tat pirmosios valdyboms pirmininkavo iš seniau Amerikoje pasižymėję tautinės srovės veikėjai Ant. Olis, M. Colney-Aukštikalnis, A. Lapinskas.

Po jų jau vadovavimą perėmė jaunesni tautinės srovės veikėjai — E. Bartkus, o dabar Vyt. Abraitis.

ALT Sąjungos veikla reiškiasi ne vien tik vienminčių klubų organizavimu ir organizacijos reprezentacija. Idėjinė organizacija, išplaukianti iš valstybinio gyvenimo patirties, iš buvusių įsipareigojimų, tų įsipareigojimų neprivalo ir nesiekia nusikratyti. Tie įsipareigojimai, pirmoje eilėje, vėl verčia žvelgti į mūsų visuomenėje kylančius idėjinio ir politinio pasiskirstymo aspektus blaiviomis politiko akimis, mūsų visų bendroje kovoje už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą reikia paruošti ne vien kritiškų pastabų, bet ir konstruktyvių idėjų ir darbų. Plačiai išsiskleidusioje visuomeninėje dirvoje reikia tinkamų sėvė atstovaujančių asmenų. Laiku ir vietoje esamos valdybos kreipiamas rimtas dėmesys į priaugančių jaunųjų tautininkų kartą. Visa tai ir eilė kitų įsipareigojimų Sąjungai vadovauti patikėtiems asmenims reiškia savęs išsižadėjimą, didelį pasiaukojimą ir pasižventimą. Esamosios gyvenimo sąlygose toks darbas nėra vien asmens garbei iškelti. Jį dirbantieji apie tai galėtų daugiau pasakyti. Jų vienintelė parama yra visų narių solidarumas ir pasitikėjimas.

Idėjinė veikla visuomenėje negali tinkamai vystytis be realaus materialinio pagrindo. Tautinė srovė ir šioje srityje praeityje yra parodžiusi pavydėtiną ir pasigėrėtiną pavyzdį. Paminėkime ir prisiminkime nors kelis ryškesnius toje srityje momentus.

K. S. Karpius savo straipsniuose Dirvoje jau nušvietė tautinės srovės veikėjų Amerikoje darbus, jų sudėtį lėšų gausybę Lietuvos reikalui. Jaunųjų ateivių eroje, A. Olio pirmininkavimo laikais, buvo pasižymėta grandiozinėmis reprezentacijomis lietuvių vardu Washingtono saskridžiuose ir kitomis progomis. Eug. Bartkaus laikais buvo kietai užsibrėžta tautinės srovės aukomis ant tvirtų pagrindų pastatyti savąją spaudą, koncentruojant lėšas į Vilties draugijos leidyklą, leidžiančią Dirvą.

Bet tie tikslai ir tie uždaviniai gi negali kartotis. Kyla nauji sumanymai, nauji reikalavimai. Jiems įgyvendinti reikia ir naujų idėjų, naujų metodų.

Ta proga tuoj prisimena kitų tautybių patyrimas ir naudojami metodai. Pavyzdžiui, Clevelande vienos tautybės organizacijų lėšoms sukoncentruoti metodas veikia sėkmingai jau kelias dešimt metų. Ir milijonų nebereikia sapnuoti.

Būtent, jie negriebia už tūkstantinių ir neieško turtingųjų dėdžių. Tūlam tikslui jie paskelbė mokestį — 8½ centų mėnesiui. Ir kas gi pajėgtų pasiteisinti negalys tokios "sumos" užsimokėti? O kai visi moka, kasa pučiasi kaip ant mielių. Realiais, gyvenimiškais metodais siekiama įvairių tikslų. Tų organizacijų "gyvenimo standartas" yra žymiai aukštesnis už mūsų.

Taip. Materialinė sritis bet kurioje veikloje yra natsiejama ir geras toje srityje planavimas yra būtinas. Išsklaidymas tikslų ir jiems remti lėšų yra barstymas spalių pavėjui. Tuo klausimu didesnė koncentracija yra būtina. Atrodo, kad ALT S-ga turės tuo reikalu pasisakyti, nes daugelis darbų laukia įgyvendinimo.

Žinant, kad ALT S-ga niekad nesustojo pusiauakelyje, žinant, kad jos žvilgsnis nukreiptas į Lietuvos reikalą niekad dėl jo nedvejojant, ir šis tautinės srovės veikėjų saskridis Clevelande bus apvainikuotas pozityviais ir gyvenimiškais sprendimais.

(j. č.)

AR MŪSŲ VEIKLA TOBULUMO VIRŠUNEJE?

Tarp įvairių nuomonių Dirvoje apie Dr. J. Grinių kompetenciją kalbėti Kultūros Kongrese buvo pareikšta ir sekanti, kad jis turi atsakyti kalbėti, nes yra Vokietijos lietuvis, Amerikos sąlygų kuriose čia veikiame nepažįsta, negali mums nustatyti veikimo gairių ir turėtų prabilti tik iš klausytojų suolu.

Kažin, ar ne per aukštai mes Amerikos lietuviai save nešame, šitaip motyvuodami Vokietijos lietuvių atmetimą kultūrinį gairių nustatymą?

Šiose pastabose kalbama apie Dr. J. Grinių, kaip Vokietijos lietuvių, neliečiant kitų jo kvalifikacijų.

Atrodytų, kad mūsų veikla ir gyvenimas visiems yra matomi iš spaudos, kurioje kaip veidrodys atsispindi lietuviško gyvenimo Amerikoje niuansai, pozityvūs lygiai kaip ir negatyvūs.

Net ir Amerikos valdžia džiaugiasi, kad nuolat vykstanti imigracija yra naudinga šio krašto kultūriniam gyvenimui, kadangi jis yra papildomas naujomis idėjomis ir mintimis.

Man atrodytų, kad Europoje gyvenę lietuviai mums gali daug ką pasakyti.

Galimas dalykas, kad tai, ką sa-

Rugsėjo 8-9 d. Vasario 16 Gimnazijos patalpose įvyko Lietuvių Bendruomenės Vokietijos Krašto Tarybos sesija, kurios metu buvo išrinkta nauja valdyba: I. Rugienius, kun. B. Liubinas, A. Mariūnas, F. Skėrys ir J. Valiūnas. Nuotraukoje sesijos dalyviai. Pirmoje eilėje iš kairės: dr. P. Karvelis, J. Glemža, E. Simonaitis, Tėv. A. Bernatoniš, dr. L. Gronis, O. Boehm-Krutulytė, A. Krivickas su poniu, dr. E. Seika. Antroje eilėje: F. Skėrys, dr. J. Deveikė, dr. J. Norkaitis, J. Norkaitis, Iz. Rugienius, kun. dr. J. Aviža ir kit.

V. Alseikos nuotrauka

1001 NAKTIES PASAKOS MŪSŲ IŠEIVIOJE

V. BRAŽVILIUS

Sekant lietuviškos išeivijos veiklą negalima atsikratyti minties, jog gražuolė Šeherezada kalfui El Rašid neužbaigiamą pasaką sekė ne tam, kad mirties išvengus, o tik kad nuo darbo išsisukus. Ji, matyt, žinojo, jog pa baigusi pasakas, turės imtis grūdų šlavimo ir bulvių skutimo. Iš jos, atrodo pasimokė ir mūsų organizacijos, spauda, vadovai ir visuomenė. Tai rodo mūsų begalinis ir nepabaigiamas statutų ir įstatų svarstymas bei persvars tymas, suvažiavimų rezoliucijų siūlymas, diskutavimas, priėmi mas, kritikavimas bei atmetimas mūsų veiksmų suorganizavimas, perorganizavimas ir nuorganizavimas. Žinodami, kas mūsų lau kia pasakoms pasibaigus, vietoje svarstymų kaip kovoti prieš kom unizmą bei kvietimo prie tos kovos prisidėti, mes labai iman triai ir nuodugnai nagrinėjame, ar reikėtų kovoti, prieš ką, už ką ir kodėl kovoti ir, po 45 me tų komunizmo egzistavimo prak tikoje ir jo 20 metų okupacijos Lietuvoje mes pagaliau nutarė me, jog prieš pradėdant kovą rei kia įsigilinti į komunizmo teori ją, idant kokios komunistams ne malonios klaidos nepadarytume. Sekdami "kompaktiškos emigra cijos" idėjos tradicijomis, vie toje šeštadieninių mokyklų ir lie tuviškų patalpų įsigijimo mes ku riame lietuviškus kaimus, mies tus ar net valstybes Hondure, (Ji, tarp kitko, baigia raudonie ji savo maiše užsiūti...).

Tad sunku suprasti, kaip čia nutiko, jog mes, neapsižiūrėję, nepratęšėme bent meteliams ki tiems ginčo - reikia ar nereikia ALT praplėsti. Tačiau dar ne vis kas žuvę: mes gudriai pasilikome sau gražią spragą su neaprečia mom planavimo ir svarstymo ga limybėm - kaip jį praplėsti, ko kias organizacijas įjungti, kaip jų planavimus ir statusus koor di nuoti ir, svarbiausia, kas vieną kartą metuose už mus visus Bal tuosiuose Rūmuose prakalbą pa sakys. Ekonomiškai laiką naudo jant tai galima išstėti dar bent į penketą metų! Gi, jei vėl priei tume tokią stadiją, kai svarsty mai pasibaigtų ir konkretus, pa siaukavimo reikalaujantis darbas turėtų prasidėti, mes lengvai ir teisėtai galėtume prieiti išvados, jog per visą tą laiką nieko ne nuveikėme ir reformas iš naujo pradėti reikia. "... Užkliuvo už varčios ir vėl iš pradžios..."

Nėra ko rūpintis, jog visuome nė gali pasipiktinti, protestuoti ar net vadus iš sostų išmesti. Mat tarp mūsų visuomenės ir vadovų yra padarytas tylos vieno paragrafo susitarimas: "Aštavęs ne kuši - ruši, tu manęs ne kibi ribi". Išvertus į laikraštinę kal bą - mes jus (tuos kurie patys į valdžią nepasiskyrėte) išrinksime, Sibiriui prisipačius, sąži nei nuraminti, ir kvoterį, (kartais

kys, nelabai patiks ir mes savo kultūrinio gyvenimo gairių nenorėsime persmeigti. Nepersimeigti tačiau čia Ame rikoje jau labai madingu galvoji mu, kad niekas mūsų pamokyti negali ir kad niekur tokio nuosta baus tobulumo nesurasi.

Tadas Mickus,
Los Angeles

net DOLER) primesime ir apyskaitos neprašysime. Tik meldžia mieji, palikite mus, patrijotus, krikščioniškoje ramybėje!

Tarptautinėje politikoje tai va dinama džentelmenišku susitari mu. Džentelmeniškumas šiek tiek susvyravo mūsųose tik vienu at veju, būtent, kai delegacijon kan didatų atsirado daugiau negu Baltųjų Rūmų fotografas galėjo į vieną nuotrauką sutalpinti.

Tačiau, pastaruoju metu, šią gražią tremties idiliją ima drums ti neramūs apsišėrimai. Ne kurie mūsų pradeda pastebėti, jog ne tik Fidelio barzda, bet ir Niki tos batės vis arčiau ir arčiau mū sų nosies švaistosi. Padėties ne pataiso ir tai, jog prieškomunistinei veiklai amerikiečiuose sus tiprėjus, nekurie tremtiniai ne sugeba rasti trumpo atsakymo į tokį paprastą klausimą: "Jeigu taip gražiai mokate prie aplinkos prisitaikyti ir taip nuostabų pa traukimą materializmui parodo te, ar ne daugiau būtumėte laimė ję vietoje likę ir komisarais ta pę?" Taipogi yra neraminančių pažymių, jog kiti vėl savoką "tremtis" paradižiui ima ir, ne norėdami trukdyti vadų toklomis smulkmenomis, kaip kova už lais vę, patys ieško priemonių ir bū dų tam darbui dirbti - pagal prin cipą - "kas nori mušti šunį, ran da ir akmenį". Vienas tokių ak menų buvo rastas grupės lietu

vių ekstremistų Kalifornijoje. Jie įsivizduokite sau, nusprendė, jog Lietuvos laisvės klausimas iš piliečių klubo ir parapijos salės išneštinas į Kongresą ir Jungti nes (...). Tautas! Mūsų visų lai mei ir tremties idilijos gerovei nekurie mūsų nemirtingų ir ne klaidingų vadų šitokiai atskalū niškai minčiai, savaime aišku, autoritetingai pasipriešino. Ta čiau Kalifornijos atskaltinai ir grupė kitų persimetėlių nepagar biai nenusigando ir ligi šiol dar krutėti bando.

Tie, kurie jiems nepritaria, taipogi ir tie, kurie pritaria, sa vaimė aišku, tikisi, jog pradinin kai, platesnės paramos nesulau ke, pritrūks pinigų, laiko ir ener gijos klausimui iki galo išvežti ir viskas vėl aprims. Bandantie ji darbą sukludinti, atrodo, pui kiai žino ką ir kaip daryti, ir mūsų patarimo nereikalingi. Tie gi, kurie pritaria, sėkmingiau siai darbo išvengti gali jau se nai išbandytu būdu - smarkiai pritardami ir nieko nedirbdami. Tai garantuotas būdas bile kokį užsimojimą, lyg blyną, prie žemės priploti. O šis užsimojimas yra ypatingai keblus ir neramiai nemalonus tuom, jog kiekvienas, sakoma, prie jo lengvai prisidė ti gali.

Tik ši opų reikalą nuo lietu viškos veiklos stalo nubraukę vėl galėsime ramiai svarstyti įsta tus, statusus ir reguliavimus. Vėl seksime, rašysime, skaity sime ir klausysime saldžių ir nepabaigiamų tūkstančio ir vie nos nakties pasakų, vėl, susėdę apie apkrautą bobivio stalą, kal bėsime apie kietą tremtį, auto mobilijų kainas, laiko trūkumą, komunizmo grėsmę ir apie tai, kaip niekas nieko dėl to nedaro. Tada atliks laiko pasidžiaugti m ū sų tautiečių pažanga Sovietinėje globoje bei panagrinėti Krem liui priimtinausius ir naudingiausius kultūrinio bendradarbiavimo būdus.

* KARYS - Pasaulio Lietuvių Karių - Veteranų mėnesinis žur nalas, pasirodė rugsėjo mėn. (7) numeriu.

Turinyje: P. Ališėnas - "Ger b kime garbingą praeitį ir garbin gus vadus", J. Dainauskas - 1812 metai Vilniuje, J. Vėgėlys - Is torijos verpetuose Rytų Lietuvo je, K. Ališauskas - Ar buvo ltn. Balnu reikalingi komendantai? V. Jonikas - Generolas Perkū nas (baladė), J. Juodis - O, vie nok Lietuva (paveikslas), A. Žy g mantas - Pirmoji jūrų galybė Kreta, P. Bliumas - Kas sukė lė du pirmuosius karus.

Plati ir išsami kronika, lai š kai, pranešimai.

Žurnalas simpatyngai redagu o jamas Zigmo Raulinaičio.

HEARING AIDS

VISKAS
AUSYJE

\$99.50

Skambinkite MA 1-0440
arba rašykite

ACOUSTICON OF
CLEVELAND
845 Prospect Ave.

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

5¼% MOKAME UŽ BONŲ
TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės
valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS
DOVANOS TAUPYTOJAMS

ST. ANTHONY SAVINGS
& LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS,
sekretorius

CHICAGO PHONE242-4395
SUBURBAN PHONE656-6330

MOKAME

4½%

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS
REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutauptą do lerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite at siųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto per siuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanaukas, Pres.

SVARSTYMAI IR NUOMONĖS

Baudžiauninkui buvo geriau,
nei kolchozininkui

B.K. Naujokas be gailėsčio tramdo oponentus, norinčius atremti koezgistencijos suokupan- tu mintį ir komunizmą viešai pri- stato toki, koks jis praktikuojamas Rusijoje nuo 1917 metų.

Jau anksčiau, tikra pavarde pa- sirašydamas, B.K.N. tikinėjo, kad dabartiniai mūsų kovos prieš okupantą metodai netikę, pasenę. Atseit, nemokat kovoti pozityviai, tai geriau nutilkti ir sutikti su esama padėtimi. Nebūtų nuostabu, jei B.K.N., išanalizavęs dabarti- nę mūsų išeivijos kovą prieš oku- pantą, įrodytų, kad ji neprasmin- ga, beviltiška, ir, staiga suradęs naujus kovos metodus bei kelius, pasiūlytų jais plačiai pasinaudoti. To kaip tik ir laukiu iš B.K. Nau- joko, o ne studijų.

Skaitydamas straipsnį apie "spragas", susidariau nuomonę, kad dabartinė okupacija jau sušvelnėjusi, vietomis net ge- resnė už buvusius baudžiauos laikus. Cituoju iš Dirvos 102 nr. 4 psl.:

"A.D. teigia, kad baudžiaunin- kas galėjo nuo vieno dvarininko persikelti pas kitą, arba ir vi- sai iš kumėčių pasitraukti, o sovchozų-kolchozų gadinėje to- ki dalykai neįmanomi".

B.K.N. su ta A.D. pasakyta tie- sa nesutinka ir sako:

"Čia dviguba klaida. Nes bau- džiauninkas toli gražu negalėjo taip jau be niekur nieko kaita- lioti savo ponus ar juos iš viso pamesti. O iš kitos pusės, nors prirakinimas prie kolchozo ir ga- na tvirtas, tačiau ne absoliutus, ir, kiek žinoma, tegu ir ne be kliūčių, visgi pasitraukimas yra įmanomas, atrodo netgi kiek leng- vėlesnis kaip buvo baudžiauvoje".

Šiam propagandiniam argu- mentui sutvirtinti B.K. Naujokas nurodo kyšininkavimą ar be leidimo persikėlimą iš vieno kolchozo į kitą, jei kitas priima.

Toks baudžiavos ir kolchozo palyginimas visai nerimtas ir ne- priimtinas. Aš manau, kad B.K.N. gerai žino šių dienų kolchozinin- ko sklypelio dydį ir atlyginimą už darbadienes kolchoze. Jeigu ly- giname, tai reikia imti pagrinda- ramintus duomenis, o ne švais- tytis tuščiom frazėmis. A. Šapo- kos Lietuvos Istorijos 247 psl. rašoma:

"Kadangi dvaro bernai -- ver- gai, kurie anksčiau dirbdavo dva- ro žemę, per brangiai atseidavo, tai jie iš dvarų buvo iškelti ir ap- gyvendinti kaimuose".

Valstiečiams duodamieji vala- kai nebuvo visiškai lygūs: kur žemė būdavo geresnė, valakai bū- davo mažesni, o kur žemė būda- vo prastesnė -- didesni. "Vala- kas kaikur buvo 30-33 margų, o kaikur siekė net 44 margus", ne-

nių melžiamų karvių ir galvių prieauglio, neskaitytą avių, kiau- nių ir paukščių.

Aš galiu pilnai tvirtinti, kad ir B.K. Naujokas nebūtų prieš, jei Lietuvoje nors laikinai grįžtų verčiau tikrieji baudžiaivos lai- kai, kur kiekvienas kolchozinin- kas su šeima gautų sau naudoti po 30-40 margų žemės ir už tai likusias valstybinių dvarų žemes išdirbtų talkos būdu. Tada ne- reikėtų senoms močiutėms ganyti liesą karvutę ar ožkeles šalikelio grioviuose, kad papildžius taip liesą kolchozo davinį. Tada būtų arčiau tiesos kalbėjimas apie okupacijos palengvėjimą. Odabar manau, kad visgi A. Donėla buvo teisus.

K.M.
Cleveland

DĖL IŠTIKIMYBĖS TAUTAI

Gal ir gerai Dirvoje turėti laisviems svarstymams ir nuo- monėms skyrių, bet kai tame skyriuje nueinama pertoli ir kai laisvu žodžiu net bandoma risti sunkus akmuo ant mūsų tautos laisvinimo kelio, tada skaityto- jo akyse mažėja ir paties laik- raščio ištikimybės tautai vertė.

Ir kaipgi čia dabar išeina? Mums, kurie tik ką atvažiavę į šį kraštą piketavome raudonų- jų parengimus ir pasikalbėjimuose su jais įrodinėjome, kad jie eina klaidingu keliu, dabar jau norima įrodyti, kad mes patys esame klaidingi, nes nepakanka- mai žiną komunizmo teoriją.

Tautos laisvės trokštantiems

lietuviams yra visiškai aišku, kad naganu paremtos sistemos nega- lima sugriauti nors ir laisviausiu žodžiu, todėl tokios diskusijos apie komunizmo teorijos gerumą ar blogumą tik sukelia pasipikti- nimo jausmą. Nesvarbu, kas juos sakytų - Bimba, Naujokas, Snieč- kus ar pats vyriausias tironas - tai yra purvini ir išdavikiški žodžiai, kuriais daromos geru- mo prielaidos tos doktrinos, ku- rios priedanga tironai ir tautos išdavikai smurtu atėmė mūsų tautai laisvę ir dėl kurios jau pa- guldė galvas šimtai tikstančių mūsų tautos geriausių sūnų ir dukrų.

Detroito vilnietis

RIMTI IR NERIMTI LYGINIMAI

K.M. iš Clevelando, priminda- mas, ką savo dispozicijoj turėjo kadai baudžiauninkas, ir ką turi dabartinis kolchozininkas Lietu- voje, padarė gana rimtą, nors dar toli ne išsamų baudžiauninko ir kolchozininko padėties palygini- mą. Toki, ypač išsamiau pateikti, palyginimai yra viena iš savar- biausių ir veiksmingiausių prie- monių atremti komunistų propa- gandai apie kolchozinės sistemos tariamą pranašumą.

Nerimtai tačiau atrodo gyny- mas nerimtu, neapgalvojtu, aiškiai klaidingu lyginimu. Jie ne tik netaiso, bet net priešin- gai -- žlugdo pastangas komu- nistinei propagandai atremti. Nors K.M. tebeman, kad A. Do- nėla "visgi buvo teisus", bet nei citata iš A. Šapokos istorijos, nei jokiais kitais duomenimis nepa- bandė paremti to teismo, anot kurio baudžiauninkai neva galėję iš baudžiavos pasitraukti ar savo valia pasirinkti kuriam dva- rininkui baudžiavos pareigas at- likinėti, ir anot kurio kolchozų- sovchozų sistemoj toki dalykai esą visiškai neįmanomi. To ir negalima įrodyti, kadangi prie vietos "prirakinimo" dabar visgi galima šiaip taip nusikratyti

ir tai, berods, šiek tiek prieina- mesniais būdais, nei baudžiavos sistemoj. Tačiau gi ne čia baudžiavinės ir kolchozinės sis- temų esminiai požymiai, ir ne tuo įrodinėjamos tos ar kitos sis- temos "pranašumas".

K.M. prabėgomis irgi brūkšte- lėjo palyginimą tarp dabartinės žemdirbio padėties Lietuvoje ir tokios padėties, kokia būtų, jeigu vietoj jos būtų gražinta, sakysim, kad ir tikroji senųjų laukų baudžia- vinė tvarka. Tada žemdirbių (bau- džiauninkų, ne laisvų ūkininkų) šeima vėl galėtų laikyti po ke- letą karvių, arklių ir kitų nami- nių gyvulių bei paukščių, o dabar tegano liesą karvutę ar ožkele.

Šis palyginimas irgi nerimtas ir todėl nepriimtinas, ir kam ne kam, bet komunistinei propagan- dai atremti tikrai netinkamas, kadangi paremtas lengvai sugriau- namu, faktų neatitinkančiu teigi- mu. Faktas yra žinomas -- pačių komunistų, nors ir labai nenoro- mis, patvirtinamas, -- kad lie- siausios karvės Lietuvoje dabar yra kaip tik kolchozinės, o tos privačiosios sklypeluose išlai- komos karvės tebėra "ant savo pečių" svariausiąją dalį visos Pieno-sviesto produkcijos! Tas

faktas vaizduoja privačios gyvu- lininkystės nepaprastą pranašu- mą, lyginant su kolchozine. Tas faktas taip pat liudija, kad kol- chozininkų šeima, gaudama teisę ir galimybę laikyti tik vieną karvę, kolchozinės sistemos yra automatiškai verčiama rūpintis ne tik sau iš to papildyti liesą kolchozo davinį, bet taip pat la- bai žymiai papildyti (tiesiog iš katastrofos gelbėti) ir visą kol- chozinę gamybą. Čia, o ne vie- nintelės karvutės liesumo ap- graudėnime, yra liudijimas apie kolchozinės naštos didesnę sun- kumą, negu baudžiavinės.

Iš viso ko matyti, kad dabar- tinė buvusio Lietuvos ūkininko, dabar kolchozininko karvė ne liesa. Paprastai ji geriau at- rodo ir, daugiau duoda pieno, ne- gu dvaro - kolchozo karvė. Bet jeigu kas iš to nurodymo temo- kėtų susidaryti nuomonę, kad "dabartinė okupacija sušvelnė- jusi", ar įžūrėtų tame "negai- lestingą tramdymą norinčiųjų at- remti koezgistencijos suokupan- tu mintį", tai būtų tik apsirėiški- mas visiško nepasikankumo ir vi- siško nenoro bandyti veiksming- viau atremti komunistinę propa- gandą. Tai būtų tik tingus pasi- tenkinimas tuo, ką "seniai ži- nom", ir apsiribojimas rody- mu pasipriešinimo -- grasant kumštėmis ir užsimerkus.

Aukštaičiuose yra žinomas toks terminas -- "gataveckas". Juo apibūdinamas tas, kas telau- kia, kad jam viskas būtų "gatava", tai yra parūpinta, paruošta, su- kramtyta, tik valgyk ar naudokis. Ir K.M. panašiai laukia iš B.K. Naujoko ar ko kito, kad staiga su- rastų naujus kovos (prieš komu- nistinę propagandą) metodus bei kelius ir pasiūlytų -- imkit ir nau- dokitės. Kai primenama, jog rei- kia be atvangos sekti (studijuoti) padėti, kad antikomunistinėj pro- pagandoj būtų galima ją tinkamai interpretuoti, ir jog reikia nuo- lat sekti priešo veiksmus ir ar- gumentus, įvertinti jų stiprias vietas ir apčiuopti silpnas, ir pa- gal tai nuolat išradinėti konkrečius atsikirtimų ar puol- imų metodus bei būdus, tai "ga- taveckiškai" nusiteikusiems toks siūlymas tiek nesimpatingas, kad tokį priminimą -- lyg kad būtų lengviau jo nusikratyti? -- aps- kelbia esantį siūlymu "nutilti ir sutikti su esama padėtimi".

Arba, kaip Detroito vilnietis, raginimą dėti daugiau ir tikslin- gesnių pastangų atlikti tam sun- kiam uždaviniui priima, kaip "bandymą risti sunkų akme- nį ant mūsų tautos laisvinimo ke- lio"... O juk akmuo ant to kelio jau yra užristas. Vien žodžiu jo tikrai nenurisi, taip pat nei piketavimais ar šiaip pasibari- mais su to akmens gyreliais.

Žodis, ir tai ne tuščias žo- dis, o gerai išstudijuoti argu- mentai yra reikalingi ne tie- sioginei kovoj prieš Kremliaus klišos jėgą (tėn reikia atitinka- mos stipresnės jėgos), bet prieš pasaulyje pasėtus komunizmo pro- pagandas daigus ar net ir gerokai

paaugusias piktžoles. Jei čia ką ta prasme daryti užsimojam, tai tam reikia būti atitinkamai ir prisirengusiems. Jei nesam pa- sirengę, tai yra dvi galimybės: arba rengtis, mokytis, tirti, ar- ba -- neužsimoti daryti tai, ko ne- galim pajėgti.

Kartą vienas veikėjas, kalbė- damas apie naujųjų ir senųjų lie- tuvių ateivių santykius Ameri- koje, pastebėjo, jog nelaimė tuo- se santykiuose susidaro iš to, kad dažnas amerikiečių besijaučias lietuvis, kai tik išgirsta ką sa- kantį "aš myliu Lietuvą", tuos žo- džius supranta kaip "aš nekenčiu Amerikos"...

Buvo ar nebuvo kada ir kur nors toks nesusipratimas, nega- lėjau patvirtinti. Bet labai pana- šus dalykas atsitiko sugerb. Det- roito vilnietis. Susidūręs su tei- gimui, kad mums, tam tikrose sri- tyse ir tam tikrais atvejais (jei- gu randame reikalo stoti į tokius kovos prieš komunizmą barus) būtina geriau susipažinti su ko- munistų teorijomis ir argumen- tais ir išmokyti visa tai išsamiai kritiškai įvertinti (ir įrodyti ko- munizmui simpatizuojančių pa- klydimą), Detroito vilnietis įžiū- rėjo ir komunizmo teorijos "ge- rumo prielaidą" ir net "neiš- tikimybę tautai"... Neabejotina, kad tokius sprendimus daryda- mas D. vilnietis jaučiasi šimta- nuošimtiškai ištikimas tautai. Tačiau iš tokių sprendimų kyšo dar ir kita ištikimybė. Būtent, ištikimybė politiniam "apakui".

Tėvynės ištikimas karys, užė- męs tvirtą apkasą - bunkerį jau- čiasi gal ir neįveikiamas. Bet, leiskime, priešas apeina apkasą ir nužygiuoja tolyn. Ar tai būtų tikslinga ištikimybė, jei tas ka- rrys vis dar ištikimai (ir neveik- liai) pasilikty apkase, kada ne- kada pašaudydamas ta pačia kryptimi, iš kurios turėjo pasi- rodyti priešas? Ar tai būtų tik ištikimybė tautai, ar gal ir ne- ryžtingumas imtis naują padėtį, prasmingiau atitinkančių veiks- mų? Politinėj kovoj prieš Lietu-

vos okupantų propagandą pana- šaus ištikimo laikymosi pradi- niuose "apakasuose" dar, matyt, esama nemaža.

Į klausimą, ką gi tad reikia daryti, atsakyčiau, kad visgi reiktų ryžtis iš apkasų išlįsti ir eiti žvalgybon. Labai apdai- riai, atsargiai, bet eiti.

Ėmus kalbėti alegorijomis, ga- lima ir toliau jomis mūsų šių dienų problemas apibūdinti. Žva- lybon eiti pavojingiau, negu iš- tikimai apkasuose sėdėti. Pavo- jiai trejopi. Žvalgams daugiau pavojaus patekti priešais nelais- vėn. Daugiau jiems pavojaus ir suklysti ar tapti priešais tyčia su- klaidintiems. Pagaliau, žvalgus (arba ir tik pasitariančius apie reikalą pažvalgyti) apšaudo ir savi eji, iš didžios ištikimybės tėvynėi itin ištikimi ir pasiliki- mui apkasuose. Ypač be diskri- minacijos ir be svarstymo šaudo- ma į tuos žvalgus, kurie sakosi ar tariasi patyrę apie priešą ką nors ne visai taip, kaip apkasuo- se tikima. Taip yra, turbūt, ar tik ne todėl, kad tokie taikiniai daug lengviau pasiekiami, negu prie- šas...

B.K.N.

CHICAGOS PARENGIMŲ
KALENDORIUS

RUGSĖJO 29 d. iš Argentinos atvykusių lietuvių susitikimo po- būvis -- argentinietiška vakarie- nė Vyčių salėje, 7 val. vak.

RUGSĖJO 29 Cicerio skautų "Mindaugo" draugovės vakaras Šv. Antano parapijos salėje.

RUGSĖJO 30 Ark. Matulaičio Senelių Namų Statybai paremti Madų paroda Jaunimo Centre.

RUGSĖJO 30 d. Šv. Pranciš- kaus Vienuolyno Seserų Rėmėjų 2 sk. susirinkimas, 4437 So. Ar- tesian Ave., 2 val. p.p.

SPALIŲ 2 d. Don Varnas Ame- rikos Legiono veteranų posto su- sirinkimas Don Varnas name.

Vertė J. P. Palukaitis

(68)

— Tai grubiai, bet pastebėtina trumpai išsireikšta, — tarė komendantas. — O dabar, siekiant panašiai trum- pai išsireikšti; man pavesta laimėti tamstų pasitikėjimą, mano ponai, tiksliau sakant — išgauti iš kapitono Reinol- do išsamų prisipažinimą, o iš Janscio — jo tikrą pavardę, jo organizacijos apimtį ir veiklos metodus. Šlykštūs vidur- amžiški metodai, kuriuos tokiais atvejais mėgsta nau- doti — hm — kolegos, apie kuriuos neseniai kalbėjau, jums yra žinomi.

— Šlykštūs? — prabilo Janscis, kiek nustebeš.

— Man — taip. Man, buvusiam neurochirurgijos profesoriui Budapesto universitete, visa ta viduramžių idėja apie tardymus su kankinimais paprasčiausiai reiš- kia žiaurumus. Tiesą kalbant, man bet koks tardymas yra šlykštus, tačiau čia, šiame kalėjime, man iškyla nepa- lyginamos galimybės stebėti nervinius sutrikimus, sutei- kiančios progą giliau, negu bet kada buvo įmanoma, įsi- skverbti į nepaprastai komplikuo- tą žmogaus nervų sis- temos veikimą. Patikėkite, aš nesu vienintelis medikas, vadovaujantis kalėjimui arba koncentracijos stovyklai. Mes nepaprastai pasitarnaujame valstybei, tačiau tarnyba,

kurią mums suteikia valstybė, yra nemažai vertinga.

Jis pertraukė ir beveik truputį sumišęs nusišypsojo.

— Atsiprašau, ponai. Susižavėjimas savo moksliniu darbu mane jau kiauurai persunkė. Tačiau prie reikalo: aš norėčiau šį tą iš jūsų patirti, ir nebandysiu tai išspaus- ti viduramžiškais metodais. Iš pulkininko Hido man jau žinoma, kad kapitono Reinoldo pagriežtintas tardymas vargu ar vestų į tikslą. O kas tamsta liečia... — jis lė- tai nukreipė žvilgsnį į Janscij, — aš netikiu, kad anksčiau būčiau matęs žmogų, kurio veide būtų įspausta tiek iš- kentėtų skausmų. Aš nenoriu tamstai pataikauti, bet tu- riu prisipažinti, kad negaliu įsivaizduoti fizinę kankini- mų, kurie tamsta bent truputį palaužti.

Jis atsirėmė kėdėje, įsikando ilgą, ploną cigaretę ir įdėmiai stebėjo Janscij su Reinoldu. Praėjus daugiau kaip dviem minutėm, jis vėl palinko į priekį.

— Na, mano ponai, ar jau turiu šaukti stenografą?

— Kaip tamstai patinka, — mandagiai atsakė Jans- cis. — Tačiau mes nenorėtume eikvoti dar daugiau tams- tos brangaus laiko, negu ligi šiol.

— Kitokio atsakymo nelaukiau, — tarė komendan- tas. Jis paspaudė mygtuką, greitai pakalbėjo įmontuo- tam mikrofonan ir vėl atsirėmė savo kėdėje. — Apie Pavlovą, rusų psichologą, greičiausiai esate girdėję, ar ne? — šventasis AVO patronas, jei neklystu, — sumur- mėjo Janscis.

— Šventųjų nėra pagal mūsų marksistinį mokslą. Beje, Pavlovas, turiu pasakyti, nebuvo to mokslo šalinin- kas. Bet kai kuriuo požiūriu tamsta esi teisus. Jeigu jis, mūsų akimis, ir tebuvo žalias naujokas, stuobris, tai tarp mūsų esama ir tokių, kurie, naudodami pažangesnius tar- dymo metodus, turi būti jam nepaprastai dėkingi ir...

— Reikalas su Pavlovu, jo šūnimis ir išsauktais re- fleksais mums yra pilnai žinomas, — įsiterpė Reinoldas. — Mes esame Szarhazos kalėjime, ne Budapesto univer- sitete. Pasitaukykite kolokvijumą apie smegenų plovimo istoriją.

Pirmą kartą dirbtinio santūrumo kaukė plyšo, atsi-

kišusiuose komendanto skruostuose pasirodė raudonos dėmės, tačiau jis tuoj pat susivaldė.

— Be abejo, jūs teisus, kapitone Reinoldai. Reikia tam tikro, sakykime, filosofinio objektyvumo, kad — na, jau aš vėl nuklystu. Aš tenorėjau pasakyti, kad fiziolo- ginio Pavlovo metodu, kurį mes jau išvystėme gerokai toliau, ir tam tikrais — hm — psichologiniais procesais, kuriuos su laiku jūs patys konstatuosite, atsivėrė gali- mybės pasiekti visiškai neįtikėtinų rezultatų. — To vyro svajingas ir tuo pat metu visiškai konkretus susižavė- jimas turėjo kažką, kas kėlė baimą. — Dar nebuvo žmo- gaus, kurio pasipriešinimą nebūtų galima sulaužyti — ir taip, kad nebūtų pastebima nė mažiausio ženkl. Nemi- nint vienintelės išimties — nepagydomų psichinių ligonių, kurie jau palūžę — tiesiog nėra žmogiškosios būtybės, kurios mes negalėtume palaužti. Amerikiečių pastangos užgrūdinti savo slaptosios tarnybos narius prieš tai, ką Vakarų pasaulis taip negražiai ir grubiai vadina smegenų plovimu — aš tai greičiau pavadinčiau asmenybės per- formavimu — yra sentimentalios ir betiklės. Mes kardi- nolą Mindszentį sugniuždėme per keturiasdešimt aštuo- nias valandas; mes galime sugniuždyti kiekvieną.

Jis nutilo, kai kambarin įėjo trys vyrai baltais ap- siaustais, ir laukė, kol vienas tų vyrų į du puodukus įpylė kažką, kas greičiausiai turėjo būti kava.

— Jie, mieli ponai, yra mano asistentai. Atsiprašau dėl baltų chalātų — tai gerokai pigus psichologinis triu- kas, kuris vis dėlto daugumai mūsų — hm — pacientų pasirodo esąs tikrai veiksmingas. O čia kava, mano po- nai. Prašau išgerti.

— Velnias mane tetraukia, — sausai atkirto Rei- noldas.

— Jeigu nenorėsite to padaryti savu noru, mes tu- rėsime suspausti jūsų nosis ir į gerkles įkišti po trūbelę, — kalbėjo komendantas. — Taigi, prašau, nebūkite gi vaikiški!

(Bus daugiau)

NAUJIEJI DARBO IR KAPITALO SANTYKIAI

Dirvos skiltyse esu pasisakęs keliais atvejais apie Pietų Amerikos žemės ūkį, socialinę santvarką ir kai kuriuos aktualius kitus tų kraštų klausimus. Dėstomų problemų apimtį, pareikštų minčių aktualijos iššaukė skaitytojų tarpe gyvą susidomėjimą kalbamuju reikalui ir pažadino pasisakyti kai kuriuos skaitojus tos pačios Dirvos puslapiuose.

Esu vienas tų žmonių kuriam teko arčiau pažinti Pietų Amerikos žemės ūkį. Tų kraštų žmones. Esu pakankamai gerai išsikalbėjęs su įvairių klasių atstovais. Esu nemažai perskaitęs žemės ūkio literatūros apie tų kraštų gyvybines problemas, jų didįjį rūpestį savo gyventojų ateities gerovei užtikrinti. Bandysiu dar kartą pagvilinti tą klausimą, kaip jis manasmeniškai atrodo ir kaip žiūri į šį reikalą agrarinės politikos ekspertai ir ekonominės politikos atstovai.

Politinės doktrinos negalima sieti su pasaulėžiūros problemomis. Maišyti tuos du klausimus, būtų beveik tas pats kaip atsakyti nuo rimtų socialinių prob-

IGN. ANDRAŠIŪNAS

lemų sprendimo. Daugelis tos problemos sprendėjų laiko, kad politinių partijų programos tėra tam tikrų socialinių klasių ekonominio interesų išraiška. Šios tezės autoriai savo politines partijas paverčia į supolitintas profesines sąjungas. Pagrindinė šių autorių klaida yra ta, kad jie užmiršta, kad social-ekonominės programos išplaukia iš bendros valstybės ir visuomeninės santvarkų turimos sampratos. Vadinasi, šiuo atveju reikia atsižvelgti į žmogų ir jo santykius su bendruomene bei valstybe. Tuo būdu jokia visuomeninė doktrina negali pasitenkinti prieš šimmetį sudarytomis programomis, ar sukurtais sistemomis.

Reikia visados įvesti naujus mokslinius patyrimus. Derinti tautos interesus visuomenės santykių plotmėje. Ieškoti tinkamų metodų užsibrėžtiems idealams įgyvendinti. Reikia auklėti ir keisti patį žmogų, jo prigimtį ir širdį. O tai yra didelis ir platus darbo laukas. Be homo ekonomi-

cus jokia ekonominė teorija negali susikurti. Labai daug pataisų reikia įvesti į įvairius ekonominių teorijų sprendimus, kad tas teorijas priartinti prie normalaus žmogaus reakcijų. Anot F. Puetz "ūkis yra žmonių kūrinys, kuriame žmogus stengiasi ūkio idėją įgyvendinti istorinių formų pasikeitimuose". Šių laikų technikos išradimai labai pakėlė vidutinių žmonių pajėgumą. Skaitoma, jei garo mašinos išradimas reišė žmonių koncentraciją, tai platus elektros ir vidaus degimo variklių pritaikymas suteikia sąlygas daugeliui amatų vėl suklestėti ir atgal grįžti į painų gamybos procesą. O tai yra nesugriaujami argumentai, kurie kalba prieš žemės ūkio sukolėktyvinimą.

Šiandieną kapitalo ir darbo santykiams spręsti naudojamos lygsvaros politikos priemonės, kurios glūdi konkurencijoje. Bet konkurencija turi būti įrikiuota tarp tvirtos valdžios ir stiprios valstybės. Kitaip tarant valstybė turi žiūrėti, kad asmenis interesui nebūtų leista iškreipti

konkurencijos taisyklės ir pasipelninti kitų sąskaiton. Betgi anot Joehr'o konkurencija nėra varžoma nei valstybės intervencijomis, nei laisvai sudarytomis konkurentų sutartimis. Tačiau pagal tą patį autorių "Ji tegali išsilaikyti griežtai teisine santvarka paremtais pagrindais".

Čia reikėtų Hayek žodžius pasakyti kad "toji valstybė, kuri yra įsipareigojusi į monopolinių žmonių vadovavimą, tiesa, turi savo rankose sukoncentruotą nepaprastai didelę galią prieš individą, tačiau vis dėl to palieka silpną valstybę atsižvelgiant į jos ekonominės politikos pasirikimo laisvę". Vadinasi, valstybė turi būti atsiribojusi nuo įvairių grupių interesų. Ji turi turėti visumos atstovo įgaliojimus, gerai suprasti galimybių ribas, kuriose vyksta ūkio procesas, saugoti įstatymų dviasioje, kad nebūtų pažeista konkurencija ir svarbiausia sugebėti vesti aktyvią ūkio politiką.

Tuo būdu lygsvaros politika atsiriboje nuo kolektyvinės politikos ta žyme, kad ji nesiekia pašalinti rinkos konkurencijos, bet stengiasi ją stiprinti. Lygsvaros politika taip pat nekluduoja valstybei daryti įtakos į gėrybių bei nuosavybės tvarkymą. Šiuo atveju jeigu valstybė sugeba išsurinkti mokesčių ar kitokių išteklių statyti pigių būtų darbininkams statyti arba gerinti žemės ūkio proceso bendrąjį našumą, tai dar niekas negali sakyti, kad šitie reiškiniai turi ką nors bendro su socializmu.

Po šių bendrų pastabų apie socializmą aš noriu vėl grįžti prie Pietų Amerikos žemės ūkio ir tų kraštų bendros ekonominės padėties. Kalbant apie Pietų Amerikos socialinį gyvenimą, reikia atsiminti, kad ten vedamoji politika yra atitrūkusį nuo gyvenimo tikrovės. Valdantieji deklaruoja gražiais žodžiais nesuklastotą filosofiją apie laisvę, moralinių principų politikoje praktikavimą. Bet realus gyvenimas rodo jų gyventojų nepakenčiamą būklę. Gal teisingiausiai padėti gali aptarti šie C. Whight Mills žodžiai: "Skurdas, tai neturėjimas apavų ir jis reiškia riebias kirmes, repliojančias tavo vaikų žarnos ir jo basą padą. Kasgi galėtų sakyti, kad tai gyvenimas vargingoje lūšnoje purvinomis grindimis, klauru stogu, atviru virsmu židiniui, apie kurį kosėdami dūmuose grūdasi jos įnamiai". Tai kasdieninis Pietų Amerikos kraštų kaimo žmonių gyvenimo vaizdas. Ir tą blogybę dar labiau padidina archaizė žemės nuosavybės tvarka, paveldėta iš kolonialinių laikų, tai yra, kad žemę valdo ne ūkininkai, bet dvarininkai. Pvz. Argentinoje 80% dirbamos žemės sudaro didesni kaip 100 ha ūkiai, tuo tarpu kai 80% visų kaimiečių neturi nė mažiausio nuosavo sklypelio. Brazilijoje, beveik dauguma dvarų prašoka 1000 ha. Kolumbijoje 8,123 savininkai valdo daugiau kaip 33% visų dirbamų plotų, tuo tarpu kai daugiau kaip pusė milijono šeimų yra pasiskirstę tik 3,5% to ploto ir daugiau kaip du milijonai yra visai bežemiai. Čilėje 64% visos žemės priklauso 750 savininkams. Urugvajuje 16 savininkų priklauso beveik pusė visos dirbamos žemės. Paragvajuje mažiau kaip 1% valdo 96% dirbamos žemės. Atogrąžų srityse, kur įsivyravo plantacijų, dauguma didžiųjų nuosavybių priklauso JAV kompanijoms. Taip, pavz. Kuboje American Sugar Co. priklauso 75.000 ha, ir ji kontroliavo 62% visos cukraus gamybos. United Fruit Co. dominuoja Gvatemaloje, Hondure, Costa Ricioje, jai priklauso 3 mil. ha, 25 tūr. 65 garlaivius, krantines, įsistatę geležinkelio ir kasmet ji gauna apie 50 mil. dol. gryno pelno. Suprantama, kad šitoks socialinis netaisyklingumas skatina vargšus ieškoti geresnio gyvenimo išeities.

Todėl šitokiuose kraštuose labai greitai galima žiūrėti revoliucijos kibirkštis. O prie to reiškinio dar skatina ir ta aplinkybė, kad tų kraštų žmonės pagal savo būdo savybes yra linkę greitai bet kurį naują judėjimą sekti ir jį remti.

Bendrai, Pietų Amerikos kraštų nekontroliuojamas stambus ūkis turi lemiamos įtakos valstybei ir politikai. Rinkas ir ūkiojo gyvenimo interesus yra užvaldę atskiri asmenys, ar siauros grupės. Vaizdžiai tarant valstybė ir visuomenė yra pavirtu-

Kultūrinių Darželių iškilnėse Clevelande dalyvavo įvairių tautų meniniai ansambliai. Nuotraukoje matome mūsų čiurolioniečius stovint šalia škotų.
V. Pliodžinsko nuotrauka

AKIMIRKOS

Divizijos ir kuopos Bronys Raila

O iliuzijos, o sparnuotos idėjos! Kiek jų vandan atliekama didvyriškų žygdarbių, ir taip pat kiek nesamonių, kvailių ir tuštybių!

Iliuzijos, išpuošti fasadai, iliuminacijos, po vo plunksnos... Kas ginčytų, kad visa tai pagražina pasaulį, gyvenimą ir žmones?

Mes tai pripažįstame, mėgstame, praktikuojame. Deja, vis daugiau ir daugiau ir jau per daug. Tada tik tuščiai apgaudinėjame kitus ir save. Ypač save, nes kiti tai aiškiai permato ir supranta.

Vis daugiau ir dažniau mūsų pačių paguodai ir mūsų priešų išgaudinimui mes vaidiname didelį mūsų ryžtingumą, stambią stiprybės jėgą ir žavią narsumo iliuziją.

Kariškai kalbant, mes vis tebelošiamės taip, lyg mūsų būtų trys šarvuotos divizijos su atominiiais ginklais ir tankais, su generolais ir štabais, su pulkininkais ir kitais vadais. Užtektų tik sušukti į kovą, užtektų tik mums pakilti, ir priešas būtų sumaltas į šipulius.

O iš tikrųjų mes galbūt šiandien užsienyje benturime tik tris pėstininkų kuopas su gerokai besitelėjusiais ginklais ir vadais kapitonais.

Ir, nelaimel, priešas tai labai gerai žino. Jei jis nežinotų, gal savo iliuzinėmis divizijomis jį ir pagąsdintume. Bet, kadangi čia jokia paslaptis ir jis ne aklas, tai nieko išgausdinti ir nusteibinti nepavyksta. Ir mes apgaudinėjame tik save ir vaidiname nereikalingą linksnavakario žaisimą. Ar toks kelias būtinas, ar jau nebegalima kitaip?

Ar toks vaidinimas ir apsimelavimas yra pozityvus, - reiškia, sveikas, geras ir teigiamas? Ar jis yra negatyvus, - vadinasi, kažkoks neigiamas, mus griauantis ir žeminantis pradas?

Ar mums dera gyventi, savo planus grįsti ir visuomenę šviesti maloniomis iliuzijomis ir saldžiais melais? Ar tik tiesomis, tegur rūsčiomis, ar tik teisybėmis, tegu ir karčiomis?

Nuo aiškaus atsakymo į šitokių klausimus daug kas priklauso: mūsų savijauta, laikysena, sumanymai, planai, galimybės. Vieni ar kitu būdus atsakę į šiuos klausimus, mes iš karto žymiai aiškiau ir bliviau įvertintume padėtį: vietinę ir sovietinę, tautinę ir tarptautinę. Ir taip pat save.

Vienas iš šių akimirų tikslų buvo - ieškoti mas tiesos ir sakymas teisybės, kaip ir kokia ji žiūrėjimui atrodo. O tai neišvengiamai reiškia daugelio storių grimų nuplovimą nuo mūsų veidų, daugelio paikų iliuzijų išsklaidymą, o per tai gal kiek šiurkštaus, bet stipresnio ir tikresnio pagrindo suradimą po kojomis. Man visada atrodė, jog tai yra pozityviau ir naudingiau, negu vaikštinėjimas padėsininių miglų alėjomis, negu užsispyrimas gyventi brolių Grimmų pasakiniame pasaulyje.

Daug kam tai nepatinka, ir aš norėčiau būti jiems atlaids. Dargi norėčiau tapti visai nekariningas, nes žinau, kad anksčiau ar vėliau gyvenimas išsklaidys visas iliuzijas. Tik būtų nemalonu, jei kas draustų mano požiūrį šiandien pasakyti, ir niekada nesutiksiu, jei kas už plaukų mane mėgintų atitraukti nuo tikrovės ir iškelti į miglų aklonijas.

Dėl "Lietuvos atstovo" titulo begti tokios pastangos dedamos. Štai neseniai porą balsų paskelbė Dirva. Keletą priešingų nuomonių apie mano "akimirką" skaičiau laikraščiuose ar girdėjau asmeniniuose pokalbiuose. Neigiamų ir teigiamų, kaip visada būna gyvenime.

Dėl vieno kito nesusipratimo tačiau dar reikia pasisakyti.

Mane labiausiai nustebinio Julius Smetona, Ypač dėl to, kad jis yra teisininkas, taigi, priklausąs profesijai, kuri privalo itin tikslaus mąstymo ir laikosi arčiau gyvenimo tikrovės.

Mes anuomet kalbėjome apie karinius ir diplomatinis titulus, kurie yra tiksliai nustatyti teorijoje ir praktikoje ir kur jokia "laisvamanybė" neįmanoma. Tuo tarpu vėlionį Povilą Žadeikį jis vadina "Lietuvos Atstovu", kada šis buvo Lietuvos Nepaprastas Pasiuntinys ir Įgaliotas Mi-

nistras Washington. Pagal J. Smetonos logiką, kadangi "jo pareigas perėmė Juozas Kajeckas, tai argi J. Kajeckas nėra Lietuvos Atstovas?"

Tokio titulo jis neturėjo, neturi ir jo neigijo, kadangi iš viso tokio teisinio titulo nėra Lietuvos diplomatinėje tarnyboje. Tai nebent galėtų būti savo rūšies moralinis titulas, rašomas ne iš didžiosios raidės. Ponas J. Kajeckas yra laikinasis Lietuvos pasiuntinys reikalų vedėjas. Tai yra legalus ir formalus titulas santykiuose su vyriausybe, prie kurios jis akredituotas, ir santykiuose su Lietuvos piliečiais ar lietuvių kilmės amerikiečiais. Nėra nei teisinio pagrindo, nei rimto reikalo vienaip save tituluoti svetimomis (teisingai), o kitaip (neteisingai) lietuvių visuomenei.

Teisingą titulą vartojant, nenukenčia nei Lietuva, nei jokie politiniai reikalai, nei asmens garbė ir prestižas, nei "bolševikų pavergtų tautų laisvės idėja", kurią J. Smetona mini savo laiške Dirvai. Greičiau priešiną.

Stiliaus požiūriu buvo žymiai įdomesnis p. Arvydo Barzduko laiškas Dirvai, kur nerastum jokio mano iškeltos problemos palietimo ar šiaip bet kokios medžiagos diskusijų, o tik neabejotiną talentą kondensuoti pašiiauti savo arganciją.

Jis pareiškia, jog "norėtų matyti" mane ką nors atrandant "nors bent pusiau pozityvaus" mūsų tremties gyvenime. Jis taipgi norėtų "išgirsti" mane patį "kokį nors pozityvų darbą nudirbus". Tik tada ponui Barzdukui "Dirva" gal nebeatrodytų "Derva", būtų stebuklas ir proga Tautos Šventei paskelbti...

Sprendžiant iš gražaus naujoviško lietuviško vardo, p. Arvydo Barzduko elegantiški pasakymai, matyt, priklauso mūsų jaunosios generacijos tam tikrai daliai. Kaip tokiu, jie yra, lietuviškai kalban, okey.

Kaip čia tamstai pasakius, mielas, su mano darbais pasigirti būtų labai nelengva. Jie visuomet buvo tokie neapčiuopiami tremties ir netremties gyvenime. Tarp kitko, aš dar niekad ir iš niekur nebuvau išstemas. Jei kur važiauvau ar kaip bailys bėgau, tai vis pats savo valia, net ir bilietus už traukinį ar laivą apsimokėdamas. Taipgi dar negirdėjau, kad sovietai būtų lietuvių į Ameriką kada nors trėmę. Tad iš kur dabar ta visa kalba apie "tremties gyvenimą"?

Todėl ir nėr kuo man pasigirti šiame gyvenime, juo labiau, kad veik nuo vaikystės esu praktikas žurnalisto profesiją, o dar ir šiandien protparpius grįžti prie jos, kaip laisvalaikio mėgėjias.

Jau nuo tų senų gadynių, kai pirmieji romėnai pradėjo spausdinti laikraščius ant molio lentelių, šiai profesijai buvo būdinga ir skaitėsi "nudiabmu darbu": rašyti, ką nors visuomeniškai reikšmingo aptarti, pranešti naujienas, pagrįsti ar papeikti, priimti ar atmesti, palaikyti, kritikuoti ar kitiokiškai ką pasiūlyti... Iš tiesų, labai keistas darbas. "Tremties" lietuvis, matyt, to šiandien ir nebelaiko darbu.

Bet visada jaučiuos gana nemaloniai, - nes ir mano profesija to nereikalauja, - kai tenka ką nors viešai per laikraščius mokytį. Juk dabar toks mokytumo amžius, kad jau nebello ko mokytį. Tik spėk, broleli, pats skaitytojų pamokas skaityti.

Tačiau kai tamsta, brangusis Arvydai, net per laikraščius nori mane matyti ir išgirsti, kai jau taip šauki į egzaminus, kagi, atsiliepiu. Bet ne be sąlygų. Aš mielai atvyksiu pas tamstą laikyti egzaminą iš savo amato, iš savo straipsnių ar knygelėlių, kurias parašiau ir išleidau, bet - gal truputį vėliau. Tuomet, kai tamstos barzda bus ne tik užaugusi per gerą spindį, bet jau ir kiek pražilusiu nuo mokslinių ir visuomeninių darbų sunkios naštos.

Žinot gi, ko reikia tikram autoritetui, ypač mėgstančiam kitus egzaminuoti: - pirmiausia smegenų su labai tankiomis raukšlėlėmis, paskui nuopelną, tiesaus stuomens laiko trumkė, švelniau nubružuoto skonio ir išlaikyto ramumo, ką visa filosofiška dar daugiau papuošia ilga ir pražilusį barzdą.

si galingųjų ūkinių grupių intereso grobiu.

Pokarinės ūkiškosios ir politinės išdavos tuos kraštus paskatino ieškoti tobulesnio ūkinio susitvarkymo ir lankstesnės politinės valdymosi formos. Suprantama kiekviena naujovė vertė peržiūrėti vidaus gyvenimo ūkinis santykius ir ieškoti priemonių esamas negeroves šalinti.

Viena didžiausių Pietų Amerikos tautinių nelaimių yra ta, kad jos dideli gamtos turtai negali patenkinti gyventojų reikalavimų dėl netinkamo ūkininkavimo. Antra, kad dirbamoji žemė teapima tik 17% viso ploto. Likusiame plote 83% reikia nuvalyti miškus ir krūmus, praveisti kelius, sutvarkyti upių vandens tekėjimo sistemą. Šitiems reikalams reikia daug ir labai daug milijonų. O krašte ištekliai labai riboti. Todėl pagal ekspertų nuomonę, Pietų Amerikai būtina reikalinga ilgalaikė užsienio pagalba paskolos formoje, kuri suteiktų galimybes nenaudojamus plotus paversti našiomis dirvomis ir alkaniems žemės darbininkams duotų žemės, darbo ir duonos.

Šitokių faktų aktyvaizdoje nebūtų išmintinga sakyti, kad tų kraštų žmonėms reikia aiškinti, kad socialistinėje ar rusiškoje santvarkoje jų ekonominė padėtis dar blogesnė. Tenkininkėtuose, ką dabar turite. Šitoks reikalo apibūdinimas primena tą vaizdą, kai prie gerai sukurto, gausiais valgiais apkrauto, paviekslo, alkanai miniai aiškina kūrinio grožio apraiškos ir norima įtikinti kad ji užmirštų alkį. Šitaip tikėti gali tik tas,

kas niekuomet nepažino alkanos ir beturčio žmogaus psichologijos ir jo vargo-nelaimės savijautos.

Pagaliau, einant prie tos problemos galutinio sprendimo, reikia priminti ir tuos pavyzdžius susitvarkiusius kraštus, kaip Švediją, Norvegiją, Daniją, Holandiją, Šveicariją, o paskutiniuoju laiku ir V. Vokietiją. Tuose kraštuose buvo rasta protinga sintezė tarp kapitalo ir darbo tarp gamintojo ir vartotojo, tarp darbdavio ir tarnautojo. Ir tai buvo atlikta protinių įstatymų ir požiūrių pagalba, kad konkurencija ir kūrbinis individo pajėgumas rado atitinkamą pagarbą žmogaus vidaus laisvei, kad blogio apraiškos liko suvaržytos gerais įstatymais ir paskatinta visa žmonija tarnauti visuotinei gerovei. Todėl anot vokiečių ekonominės politikos posakio: Markwirtschaft soviel, wie möglich, Planwirtschaft soviel wie nötig. Vadinasi, rinką plėsti iki aukščiausios ribos, o planuoti tik tiek, kiek jos sveikai apimčiai reikalinga.

Pagal šią pažiūrą, marksizmo, leninizmo suplanuotos žmonijos ateities gerovės sistemos palygavą eina į nevykusių bandymų archyvą, nes technikos ir mokslo išradimai skatina ekonominės politikos vairuotojus ieškoti išmintingesnių ir geriau išsprendžiančių sistemų sudėtingą pasaulio ūkio politikos raidą. Tokiu būdu šitokios apimties apstovose kapitalo ir darbo santykiai įgyja naują prasmę, kuri yra labai skirtinga nuo XIX šimtmečio pranašo skelbiama mokslo dėsnių ir pranašavimų.

JŪRŲ SKAUTAI NORI SAVISTOVUMO

Jūrų skautų šakos vadovų ir suvažiavimas, kuris įvyko 1962 m. rugpjūčio mėn. 25 d. Jubiliejinėje Jūrų Skautijos Stovykloje, priėmė sekančio turinio REZOLUCIJĄ:

Jūrų skautų šakos ir vienetų vadovų suvažiavimas, įvykęs Jubiliejinėje Jūrų Skautijos Stovykloje 1962 m. rugpjūčio mėn. 25 d. Custer, Mich, JAV, kuriame dalyvavo 23 vadovai vadovė iš Chicago, Bostono, Clevelando, Detroito, Los Angeles ir Toronto vietovių

NUTARĖ PASKELBTI

Kad jūrų skautų-čių šakos vienetai yra sustiprėję skaičiumi ir specifiniu bei bendruoju skautiniu patyrimu 40-ties metų bėgyje tiek, kad tolimesnis šakos augimas, stiprinimas ir veiklos intensyvinimas reikalauja jai daugiau savarankiškumo negu L.S.S. ar L.S.B. vadijų skyriaus statutu yra suteikta,

kad jūrų skautija, apjungianti jūrų jaunius-es, jūr. skautus-es jūr. budžius-gintares, jūr. skautininkus-es ir akademinį jaunimą

DIRVA METAMS
KAINUOJA TIK
10 DOLERIŲ

Praeitą šeštadienį rugsėjo 22 d., Clevelande, inž. P. Žiūrio laidotuvių ALT Sąjungos vardu atsisveikinimo kalbą pasakė adv. Julius Smetona.

V. Plodžinskio nuotrauka

PASKUTINIOJI A.A. INŽ. PIJAUS ŽIŪRIO KELIONĖ

Rugsėjo 22 dieną apie 11 val. rytą prisirinko lydečių bei lankytojų pilnutėliai laidotuvių namai. Kažin, ar bebus buvę kada nors seniau čia tiek ankšta? Daug kas nepriėjo prie prašomosios giminėjų bei lankytojų knygos, bet ten jau buvo apie 180 parašų. Galima tarti, jog suvažiovo per 200 asmenų.

Artimųjų velionies belitūdi liko: našlė Hypatija, vaikai: Viktoras, Stasys ir Darata, pavaikai: Martynas Yčas, Hypatija Petkuvienė, Violeta Puplėšienė, Evelina Tawgartienė ir vaikaičiai.

Liūdnai ir skaudžiai graudinančiam atsisveikinimui vadovavo JAV LB Tarybos prezidento pirmininkas St. Barzdukas.

Čiurlionio ansamblis, diriguojamas A. Mikulskio, sugiedojo J. Gruodžio Tėve mūsų.

Bendruomenės vardu kalbėjo St. Barzdukas, jautriai apibūdindamas a.a. Žiūrio nuopelnus LB-nėje, išstvermingą veiklą Tėvynės Mylėtojų Draugystėje, Susivienijime Lietuvių Amerikoje, Amerikos Lietuvių Tautinėje Sandaroje, drąsius šuolius politikoje, visišką ir amžiną atsidavimą kovai dėl Lietuvos laisvės, meilumą asmeniniame bendravime bei privižiame gyvenime, dosnumą tremtinių globoje ir kartais net vos pakeliamas materialias aukas tėvynės tikslams.

Advokatas J. Smetona, bendradarbių įgaliotas, staptelėjo ties dideliais garbingo Pijaus Žiūrio darbais Lietuvai Vaduoti Sąjungoje, Amerikos Lietuvių Taut. Sąjungoje, Neo-Lithuanijoje, Vilties draugijoje ir Dirvoje - visur ten, kur lietuviškas kraujas šaukte šaukia.

Čiurlioniečių jausmingai atliktoji, ne dainuotoji, bet lyg pamaldžiai giedotoji Lietuva brangi sukelė visus laidotuvininkus virpančiais tėvynės meilei, žiūriškoms mintims, jausmams, svajonėms iš tolo brangybėms.

Gedulo aureoleje praskambėjo dar kelių kalbėtojų žodžiai:

PLIAS centro ir Clevelando skyriaus atstovo - inž. V. Civinsko, senųjų ateivių Fl. Saukevičiaus, prasmingai minėjusio didžios padėkos vertą tėvišką velionies rūpestingumą bei globą, nuoširdžiai

skleidžiamą Čiurlionio ansamblyje ir kaikiuriams Čiurlioniečiams atvykimo dokumentų sudarymą - ansamblio atstovo - St. Nasvyčio, LKVS Ramovės Clevelando skyriaus pirmininko K. Budrio, Lietuvos budžių globėjų atstovo - Rutkausko, SLA 14 kuopos valdybos pirmininko - Vyt. Brazulio ir kitų organizacijų prašomo St. Barzduko.

Viena partizanų daina, taikliai Čiurlioniečių duotas subtilus simbolis - kiekvienu posmu, bemaž kiekvienu žodžiu virkdė visus lydečius, tartum įžengiančius į narsaus a.a. veikėjo pramintus kovos takus.

Skausmo kupiną širdžių sandūrą su amžinybe užbaigė Tėvynės Garsų radijo valandos vadovas J. Stempušis ir pirmininkaujantis St. Barzdukas.

Pirmasis dėkingumo už glaudžią Pijaus veiklą ženklą padeklamavo trumpas H. Nagio poezines kibirkštėles, sukurtas mirtosios dienos proga ir B. Brazulio Dainiaus baladę. Tati įrodė, kad nors ir kukli meninė išraiška palieka žymiai gilesnio ir galingesnio įspūdžio klausytojams, negu oratorinės kalbėtojų poveikių priemonės.

Antrasis pareiškė dar senųjų velionies bičiulių clevelandiečių J. Brazausko, A. Praškevičiaus, Vilčinsko ir kitų paskutinį atsisveikinimą.

Čiurlioniečiams pirmaujant, visi sugiedojo Tautos himną. Retai, labai retai toks giedojimas, kaip kad šia, baisiai sunkia proga, sudrebina net ir kietus nervus, įprasmina mūsų laikinį gyvenimą šioje žemėje ir iššaukia šventas ašaras.

Per valandą susilieję su tų vienuolikos gerbėjų galavimais, esmingai supratome laidojamojo dvasios didžiūno, tikrojo lietuvių galias, mojus ir polėkius.

Kaip brangią relikviją - nepriklausomos Lietuvos Gedimino ordino Ramovės Clevelando skyriaus pirmininkas Budrys atgė nuo nusipelnusio Žiūrio krūtinės ir pagarbiai įteikė išvargintai našlei.

Atsisveikinimo eisenai pro karstą praslinkus, nukeliama į krematoriumą.

Paimkime bent vieną kitą ištraukėlę iš neseniai paskelbtų nuomonių apie St. Pilką.

Štai jos.

Mykolo Vaitkaus: "Nepilkas Pilka. Toks buvo mano įspūdis, kai pirmą kartą išvydau jį Kauno scenoje ir gyvenime. Ir tas įspūdis

Ten didžios padėkos žodį atvykusiems našlės bei šeimos vardu tarė St. Barzdukas ir velionies sūnus St. Žiūrys.

Ramovėnų atstovas Budrys nuėmė nuo karsto lietuvišką vėliavą ir pagal tradiciją iškilmingai įteikė našlei.

Padėjome po simbolišką gėlytę. Išėjome...

Šitai apleido mus tasai, kurio gyvenimas švies mums sektais pavyzdžiais.

Vladas Braziulis

pasiliko per visus tuos metus, kai Pilką pažįstu. Nepilkas Pilka".

Fausto Kiršos: "Stasys Pilka — herojus. Jis ir gyvenime yra toks pat. Be grimo ar su grimu. Jau tokią jo savybę, nuo kurios nepabėgsi. Jame yra išaugusi karžygio dvasia, pasirengusi kovai ir reprezentacijai".

Vitalio Žukausko: "Jis savitas, ryškus, daug kur nepralenkiamas, talentingas lietuvių scenos menininkas."

Tasai artistas, kaip matome, nereikalingas rekomendacijų, spalio 6 d. Clevelande duoda rečitalį, kurį sudarys Maironio bei kitų lietuvių autorių, neišskiriant St. Pilkos, kūrinių, kai kas iš W. Šekspyro ir galbūt dar šis bei tas iš praeities repertuaro.

rečitaliu, bet iš tikrųjų tai nebus vieno aktorius, skaitytojo bei deklamatoriaus atlikta visa programa. Meniškumą dar labiau praturtins juo toliau, juo labiau garsėjanti tiek operose, tiek koncertuose solistė A. Stempušienė, kurią mėgsta įvairiausi klausytojai, pianistas ir akompaniatorius St. Mozsi.

Žadą suteikti ir muzikinį foną nemažai rečitalio daliai ir dar viena, paties solenizanto kviečiama, partnerė W. Šekspyro kūrybos fragmentams — R. Nasvytienė.

Netenka abejoti, kad programa bus imponuojanti ir galinti patenkinti net rafinuotus estetus.

Ypatingai vilioja tai, kad šis lietuvių teatro vetera-

nas iš viso pirmą kartą pasirodys Clevelande tiek įvairuojančiais pavidalais.

Prielankių talkininkų komiteto sudėtin dar stojo: LB 2-ros Clevelando apylinkės valdybos vicepirmininkė O. Jokubaitienė J. Kazėnas, skulptorius V. Raulinaitis ir vyskupo Valančiaus mokyklos vedėjas P. Balčiūnas, geidžias paveikti savo mokinius galiniais tikrojo meno pavyzdžiais.

Vladas Braziulis

BAUDŽIAVA KOLCHOZUOSE...

Sovietų išleistas įsakas respublikų centro komitetams kovoti su apsilaidimu kolchozuose ir sovchozuose. Reikalaujama imtis visų priemonių, kad būtų pakeltas darbingumas ir liaudies teismų būtų griežčiau baudžiami blogi darbininkai.

Tai ženklas, kad sovietų žemės ūky tikrai mašina nesisuka kaip reikiant.

EAGLE STAMPS VISADA PADIDINA SANTAUPAS

the **MAY** cos (4) **BASEMENT** stores

DOWNTOWN - HEIGHTS - PARMATOWN - SOUTH GATE

EAGLE STAMPS ARE MAY'S SHOPPING EXTRA

TAIKLI KOKYBĖ
Impozantiški pirkiniai!
Vyrams visokiam orui nuimamu pamušalu
PALTAI
13.⁹⁹

Štai jums tikrai visokiam orui, visokiom progom paltas, kuris gali būti naudojamas kaip paprastas paltas, lietaipaltis, viršutinis paltas (su šilta, kaip šildyta duona, orlono medžiaga). Jūsų pasirinkimui dryžuotos, kampuotos ir lygios spalvos. Kiekvienas paltas panašiai pasiūtas su nuimamu pamušalu iš scotchgard ar Wonderpel vandens neperleidžiančia medžiaga. Populiarių stilių. Raylan antpečiai, lygus priekis. Spalvos pasirinkimui dryžuotų, alyvinių, pilkų, lygių, rudų, juodų, šviesiai rudų medžiagų. Proporcingi dydžiai reguliariems 36 iki 46; mažiems 36 iki 44; ilgiems 38 iki 46.

Paštu ir telefonu užsakymai pildomi... Šaukit CH 1-3070

EASEMENT MEN'S CLOTHING DEPARTMENT, THE MAY COMPANY, ALL 4 STORES, INCLUDING SOUTHGATE

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

4%

SUPERIOR SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE APLANKYKITE

MIDWEST MAISTO IR LIKERIŲ
KRAUTUVĖ

PARAMA

2515 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-1731

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIČIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

German Brandy 5th \$4.79
Kron-Brannvin Aquavit. 5th \$3.98
Dujardin German Brandy 5th \$5.29
Old American Wiskey Full Qu. \$3.98

Chianti Import. Wine Qu. \$0.98
Bordeaux French Wine 5th \$0.98
Zeller Schwarze Katz 5th \$1.29
Ambassador Vermouth 5th \$0.98

CLEVELANDE ir apylinkėse

* DIRVOS VAKARUI bilietus jau galite iš anksto užsisakyti telefonu HE 1-6344 arba įsigyti darbo valandomis Dirvoje. Bilietų kainos: 3,00, 2,50, 2,00 ir 1,00 dol.

* INŽ. J. MIKLOVAS, rugsėjo 22 ir 23 dienomis lankėsi Clevelande, kur prigužėjusioje Lietuvių Salėje darė pranešimą apie padėtį Lietuvoje ir plačiai ir išsamiai atsakinėjo į klausimus. Dieną prieš tai, lydimas ALT vicepirmininko adv. J. Smetonos, inž. J. Miklovas buvo pristatytas The Plain Dealer redakcijai, radijo ir televizijos stočių vadovams. Jų pasikalbėjimų išdava pasirodys atit. stočių programose. Bet svarbu ir puikus įspūdis paliktas viešąją opinią formuojančiose ir informaciją teikiančiose institucijose.

Šeštadienio vakare inž. J. Miklovas dalyvavo priėmimo, kurį savo namuose buvo surengęs adv. Julius Smetona su Ponia.

Sekmadienį, savo pranešime Clevelando lietuvių visuomenei, inž. J. Miklovas, paliesdamas tiek visas gyvenimo sritis kaime ir mieste, išryškino tautos pasipriešinimo okupantų užmačioms nepalaužiamumą, partizaninio ir pasyvaus pasipriešinimo esmę ir dideles krašto sovietizacijos užmačias.

Pavojinga ne tiek rusifikacija, kiek visuotinė sovietizacija, tautinės žmonių sąmonės slopinimas, pastangos priversti žmones tikėti tik sovietine ateitimi.

Iš to išplaukia pavojus, kad ir tremtyje varomas kyls "kultūrinio bendradarbiavimo" vardugali užslopinti krašte esančių viltį į mūsų kovos dvasios išsilaikymą. Bet koks, kad ir netiesioginis, krašto okupacinės valdžios pripažinimas būtų didžiausiu smūgiu krašte viltimi ir kantrybe gyvenantiems.

Inž. J. Miklovo pranešimas ne tik savo informaciniu pobūdžiu, bet ir iš to išplaukiančiomis išvadomis buvo konstruktyviu ir teigiamu įnašu į mūsų galvojančios ir veikiančios visuomenės ateities planus ir darbus.

Prie tų temų teks dar ne kartą sugrįžti ir jomis remtis. Ir už visa tai ačiū inž. J. Miklovui.

• Šv. Jurgio parapijoje rugsėjo 30 prasidės 40 val. atlydai 10:30 val. mišių metu. Taip pat sekmadienį, pirmadienį ir antradienį 7:30 val. vakarais bus laikomos pamaldos, kurių metu pamokslus pasakys Tėvas marijonas Vytautas Bagdonavičius iš Chicagos. Spec. pamaldos laikomos Romoje šaukiamo Antrojo Vatikano Kongreso intencijai.

• Ateinantį sekmadienį, rugsėjo 30 d. per visas mišias šv. Jurgio parapijoje bus vykdoma rinkliava BALF naudai. Atsiliepkite į vargstančių brolių ir sesių šauksmą ir paremkime juos. Tuo pačiu suteikime savo pripažinimą dideliu darbu, kurį tokiu pasiaukojimu atlieka BALF.

• Inž. J. Miklovas, skaitęs pranešimą Clevelando lietuvių visuomenei rugsėjo 23 d., lydimas p. Pautienytės, apsilankė Dirvos redakcijoje ir pasikeitė aktualiomis mintimis su redakatorium.

• Čiurlionio Ansamblio rugsėjo 23 d., praeitą sekmadienį, pasirodė televizijoje su daina ir tautiniais šokiais. Taip pat praeitą sekmadienį davė koncertą Ohio Raudonojo Kryžiaus delegatų konvencijoje Clevelande Manger Hotelyje.

• Visų Clevelando tautybų paroda ir pilietybės dienos apeigos, globojamos Nationalities Services Center, prasidės ketvirtadienį, rugsėjo 27 d., 5 val. p. p. Statler viešbutyje. Iškilms bus pradėtos tautybų parodos atidarymu, dalyvaujant miesto burmistrui

ŠI ŠEŠTADIENI, RUGSĖJO 29 D.

SLOVENIAN AUDITORIUM

— 6417 St. Clair Ave., Clevelande

DIRVOS METINIAME

VAKARĖ ĮVYKS IŠKILMINGAS

ROMANO PREMIJOS

ĮTEIKIMAS

LB Clevelando I Apylinkės teatras

"VAIDILA" vaidins

Maironio istorinę dramą

KESTUČIO MIRTIS

Režisierius PETRAS MAŽELIS

Vaidina:

KESTUTIS - Zigmas Peckus, VYTAUTAS - Romas Zorska, ONA - Gražina Plečkaitienė, JOGAILA - Petras Maželis, JULIJONA - Viktorija Morkūnienė, SKIRGAILA - Vladas Plečkaitis, MARĖ - Violeta Žilionytė, VAIDILA - Ignas Gatautis, RIMGAILA - Gediminas Gudėnas, EIMUTIS - Arūnas Gasparaitis, LAIMUTĖ - Dalia Mackevičiūtė, RAGAINĖS KOMTŪRAS - Vytautas Malcanas, KRIVIU KRIVAITIS - Jonas Citulis, DVARIŠKĖ - Nijolė Maželienė, KUČUK - Viktoras Stankevičius, PROKŠA - Algirdas Rukšėnas.

VAKARO PRADŽIA 6.30 val. vak.

Po vaidinimo, Dirvos remėjams dovanų paskirstymas ir šokiai. Gros Neo Lithuania orkestras. Didžiojo salėj šokių metu bus pastatyti papildomi stalai. Bilietai po \$3.00, 2.50, 2.00 ir \$1.00.

Nusipirkit ar užsisakykit iš anksto Dirvos redakcijoje. Pradžia 6:30 val. vak.

Gražina Plečkaitienė

Viktorija Morkūnienė

Violeta Žilionytė

Vladas Plečkaitis

Ignas Gatautis

Romas Zorska

Gediminas Gudėnas

Ralph S. Locher. Tą vakarą lietuvių tautinis menas šokių ir daina bus pademonstruotas 8 val. vak. Lietuvių grupės pirmininku komitete yra K. S. Karpius.

• Ryšium su "tautybių švente" Clevelande, televizijos stotis WEWS skiria visą 90 min. programą tautybių pasirodymams. "One O'clock Club" programa rugsėjo 27 d. (ketvirtadienį), be tautybių muzikos, dainos ir šokių meno apims ir naujųjų piliečių prisaidinimo iškilmes.

Meninėje dalyje lietuvių atstovaus Čiurlionio Ansam-

blis ir Vysk. Valančiaus liutuanistinės mokyklos šokėjų grupė.

Hotel Statler patalpose tą pat dieną, 5 val. p. p. įvyks iškilmingas tautybių parodėlių atidarymas. Tei pat vėl tautybių meniniai ansambliai pasirodys programoje, kuri tęsis iki 9:30 val. vakaro. Jei nebus programoje nenumatyti pasikeitimų, lietuvių pasirodys apie 8 val. vak.

Penktadienį lietuvių pasirodymai numatyti 7 val. vak.

Būdinga, kad lietuvių grupę įtraukta į programą kiekvienai dienai, kai kitos tautybės gaus pasirodyti

tik po vieną kartą.

Iškilieji naujieji piliečiai bus pagerbti šeštadienį, 9 val. vak. Juos atžymės Clevelando burmistras Ralph S. Locher. Kaip jau buvo pranešta "oustanding citizens of the Year" buvo parinkta Clevelando lietuvių veikėja Ona Jokubaitienė. Šių iškilmių proga kalbės Kongreso atstovė Frances P. Bolton.

• Išnuomojamas atskiras namas, tinkas 1 arba 2 asmenim, Collinwood rajone. Skambinkite UL 1-2595. (111, 112)

• Lithuanian Village akcijas perkant, jūs neaukote, o investuojate savo su-
taipas į pelningą verslą. Visi lietuviai privalėtų prisidėti prie lietuvių įmonės ugdymo ir plėtimo. Tat —
pirkime visi Lithuanian Village akcijas.

* TAUTINIŲ RAŠTŲ AUDIMO IR SIUVINĖJIMO KURSŲ, prasidės spalio 1 d., ir tęsis 10 savaitių, po 2 val. į savaitę (vakais). Kursuose gali dalyvauti visos skautės nuo 12 metų amžiaus. Registracija ir staklių užsakymai pas Amandą Muliolienę tel. IV 1-9779, ar paštu - 1470 E. 196 St. Euclid 17, Ohio. Prašau užsiregistruoti iki rugsėjo

27 d. Mokestis - \$5.00; staklės - \$2.50. Negalinčios užsimokėti draugininkės ir skiltininkės kreipiasi į tuntininkę.

• Išnuomojamas butas East 67-oje gatvėje. 5 kambariai. Teirautis telefonu: RE 1-5513.

Parduodamas albumas

Vytauto Didžiojo mirties 500 metų sukaktuvėms paminėti, išleistas Lietuvoje 1933 metais. Jei ką įdomauja, klausti A. Johnson — 6108 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

DIRVA

Nr. 111

1962 m. rugsėjo 26 d.

KAS IR KUR?

• **A. Smetonos monografija** per K. Ramoną Chicagoje užsiprenumeravo: **Garbės prenumeratą:**

Dr. St. Biežis.

Prenumeratoriai: J. Andrašius, E. Balceris, Irena ir Alg. Budreckai, J. Bivainis, Dirda, K. Drunga, Klm. Dundulis, K. Černius, J. Našliūnas, St. Jurkūnas, Dr. A. Verbickas, Br. Kasakaitis, P. Janulaitis.

Gautieji tam tikslui pinigai persiųsti ALT S-gos valdybai.

• **Antano Smetonos monografijos garbės prenumeratoriai**, įmokėję po \$25.00: Antanas Rėklaitis, Mikas Rėklaitis, Aleksas Lapkus, Adolfas Šimkus iš Chicagos, Ill., Vytautas Stelmokas, Boston, Mass. ir Jonas Valaitis, Brooklyn, N. Y.

• **Per Dirvą A. Smetonos monografiją** užsiprenumeravo: Balys Narbutas — Los Angeles, Calif., Andrius Butkūnas — St. Charles, Ill., R. Liormonas — Rochester, N. Y. (užsakė dr. Br. Baskys kaip dovaną), Antanas Mikoliūnas, Cleveland, Ohio, R. Daukša, New York, N. Y., Dr. V. Tercijonas, Monroe, Conn., Dr. J. Urbanavičiūtė — Thiels, N. Y., Jonas Jakšytis — Chicago, Ill., Alf. Burneika — New Britain, Conn.

• **V. Tamošiūnas**, iš Detroito, savo prenumeratą A. Smetonos monografijai pakėlė į garbės prenumeratą, viso įmokėdamas \$25.00.

PRASMINGAS INŽ. ŽIŪRIO ATMINIMAS

Rugsėjo 18 mirė inž. Pijus J. Žiūrys, didelis Lietuvos patriotas, žinomas Amerikos lietuvių veikėjas.

Iš pagarbos jo darbams ir atminimui kilo gražus sumanymas inž. Žiūrio vardu sudėti auką Lietuvių Fondui.

Ankos pradėjo plaukti spon taniškai, neraginant. Jau gauta: iš Puškorio šeimos \$25.00, Irmos ir V. Rickų \$20.00, O. Petrulienės \$10.00. Pradžią padarė pats inž. Žiūrys, dar gyvas būdamas.

Laidotuvių gėlės suvys. Pasakytieji žodžiai bus pamiršti. O mūs sudėtu Lietuvių Fondo palikimu naudosis lietuviška mūsų ateitis.

Aukas (ir pačias mažasias) priima ir ši reikalą bendru susitarimu tvarko: St. Barzdukas, 1209 Melbourne Rd., Cleveland 12, Ohio.

BALTIMORE

Baltimorės L. B. rugsėjo 29 d., 8 val. lietuvių svetainėje rengia linksmą vakarą, kur visiems pažįstamas V. Žukauskas linksmins publiką. O smuikininkė Pumpolytė suvirpins smuiko stygas. Šokiams gros gera muzika. Visą laiką veiks bufetas, bet jis bus skirtingas už anksčiau buvusius. Dar turimi priminti, kad ši žiemos sezoną vakarai prsidės nustatytų laiku, todėl prašome nesivėluoti. (k)

Inžinieriui PIJUI ŽIŪRIUI

Pas. Liet. Inž. ir Arch. Sąjungos Centro Valdybos nariui mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia giminėms ir artimiesiems ir kartu liūdi

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga

Mūsų gerbiamaam sponsoriui

inž. PIJUI J. ŽIŪRIUI

mirus, žmonai HYPATIJAI, sūnui VIKTORUI ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą

Adolfas, Elena, Gaila ir Laimutis
K l i m a i

A. A.

PIJUI ŽIŪRIUI

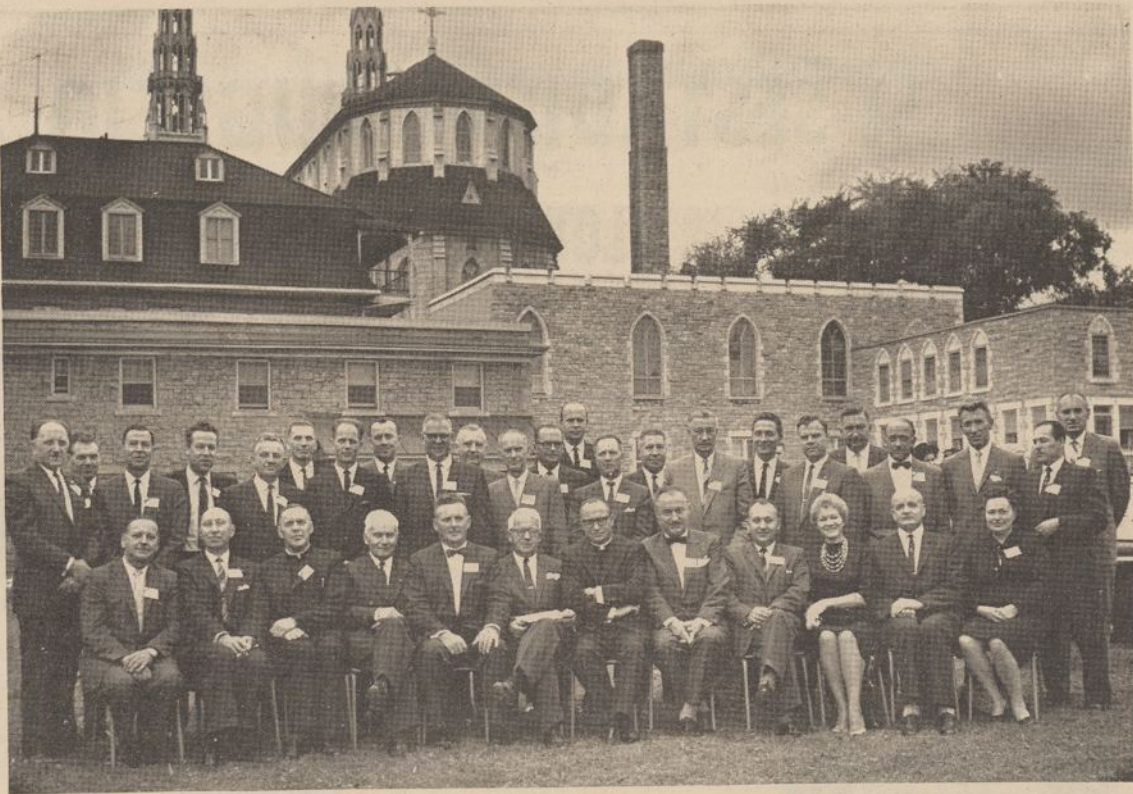
mirus, jo žmonai poniai HYPATIJAI ir šeimai nuoširdžią užuojautą reiškia

Algis ir Irena Šimkai,
Neris ir Aldona Šimkai

JONUI BAGDONUI

Lietuvoje mirus, jo sūnui ir marčiai VACLOVUI ir HALINAI BAGDONAMS reiškiamo užuojautą

Antanas Rašytinis ir
Stasys Pažera

Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybos suvažiavimo, įvykusio 1962 m. rugsėjo mėn. 15-16 d.d. dalyviai. Pirmoje eilėje iš kairės: P. Januška - Windsor, J. Kardelis - Montreal, kun. P. Ažubalis - Toronto, V. Vaidotas - Toronto, Stp. Kęsgaila - Montreal, J. Matulionis - Toronto, kun. J. Borevičius - Montreal, J. R. Simanavičius - Toronto, Pr. Rudinskas - Montreal, L. Skripskutė - Hamilton, M. Kizis - Windsor, M. Venskevičienė - Sudbury.

Antroje ir trečioje eilėje stovi: B. Sakalas - Toronto, J. Pleinys - Hamilton, J. Kšivickis - Hamilton, H. Nagys - Montreal, A. Liudžius - Hamilton, A. Šetikas - St. Catherine's, J. Gustainis - Toronto, neatpažintas, Aug. Kuolas - Toronto, V. Sonda - Toronto, J. Mikšys - Hamilton, G. Rukšėnas - Montreal, V. Pavilanis - Montreal, Stp. Jakubickas - Delhi, A. Narkeliūnas - Montreal, V. Užupis - Toronto, V. Ignaitis - Rodney, S. Čepas - Toronto, neatpažintas, J. Šemogas - Montreal, J. Lukoševičius - Montreal, J. Šimanskis - Ottawa, P. Lukoševičius - Montreal.

DEŠIMT METŲ KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

Kanados Lietuvių Bendruomenė geriau ir greičiau pavyko susiorganizuoti kaip kituose kraštuose ir šiais metais, švenčiant savo veiklos dešimtmetį, penktosios Krašto Tarybos I-ji sesija buvo suaukta 1962. IX. 15-16 d. Kanados sostinėje Ottawoje.

Suvažiavimo proga posėdžių ir gretimoje salėje buvo suruošta dailininkų T. Valiaus, V. Petravičiaus ir J. Pautieniaus darbų paroda, kurią prieš pat suvažiavimą atidarė Lietuvos

generalinis konsulas dr. J. Žmuidzinas.

Posėdžiams vadovavo NL red. J. Kardelis, J. R. Simanavičius ir P. Lukoševičius, tai yra visi trys tarybos nariai, išbuvę joje be pertraukos visą dešimtmetį. Suvažiavimą sveikino Gener. konsulas dr. J. Žmuidzinas, PLB Vald. pirmininkas Dr. J. Sungaila, buvęs I-sios Krašto Tarybos pirmininkas J. Matulionis, JAV bendruomenės vadovai P. Jasaitis ir St. Barzdukas, Ottawos apyl. bendr. pirm. J. Šimanskis, NL red. J. Kardelis ir kt.

Per dvi suvažiavimo dienas buvo apsvastyta daug aktualių reikalų, priimta rezoliucijų ir išrinkta nauja krašto valdyba ir šių asmenų: P. Lukoševičius, P. Rudinskas, I. Mališka, J. Šemogas, A. Norkeliūnas, V. Pavilanis, kun. J. Borevičius, J. Kardelis ir J. Adomaitis. Kontrolės Komisija palikta ta pati (V. Sonda, S. Juozapavičius ir Anku-davičius). Garbės Teismas taipgi paliktas tas pats, tik papildytas kandidatu — J. Gustainiu.

Taipgi išrinkta, 15 atstovų į Pasaulio Lietuvių Seimą, įvykstantį Toronte 1963 metais. Išrinkti: Stp. Kęsgaila, P. Lukoševičius, J. R. Simanavičius, A. Rinkūnas, P. Rudinskas, H. Nagys, J. Kardelis, Alg. Jurkus, I. Gražytė, J. Gustainis, V. Ignaitis, V. Užupis, kun. J. Borevičius, J. Mikšys ir B. Sakalas.

Antrą suvažiavimo dieną tuose pačiuose namuose, kur vyko posėdžiai — Ottawos arkivyskupijos namų koplyčioje — įvyko pamaldos. Iškilmingas mišias atlikė ir labai turiningą bei

tolerantišką bendruomeniniais reikalais pamokslą pasakė kun. P. Ažubalis.

Iš svarbesniųjų nutarimų paminėtina:

1. Priimta Lietuvių Fondo įstatai, kuriuos paruošė V. Ignaitis, P. Januška ir Stp. Jakubickas. Laik. Fondo Valdyba sudaryta iš tų pačių asmenų.

2. Nutarta 1963-ųjų metus pavadinti **Sukilėlių metais**. Jie pirmoje eilėje turėtų būti skirti 1863 metų sukilimo šimtmečiui prisiminti, bet taip pat ir visiems mūsų tautos visų laikų mirusiems ar gyviems sukilėliams, kovojusiems ir kovojantiems prieš visas vergijas už savo krašto laisvę.

3. Pasiūlyti Pasaulio liet. seimui paruošti, peticiją, prašant laisvės pavergtoms tautoms ir surinkus parašus visame pasaulyje ją įteikti Jungtinėms Tautoms.

4. Padėkoti Kanados min. pirm. J. Diefenbakeriui už Lietuvos, Latvijos ir Estijos gener. konsulams suteiktą oficialų valdžios pripažinimą.

5. Priimta rezoliucija seimų lietuviybės išlaikymo klausimu.

6. Pasiūsta sveikinimai lietuviams Tėvynėje, PLB Kultūros Tarybai, CBC ir CBE radijo vadovybėms ir kt.

7. Nutarta Kanados Lietuvių Dienos 1963 m. neruošti, nes tais metais Toronte įvyksta Pasaulio Lietuvių Seimas.

Paskutiniai Krašto Tarybai tris metus vadovavo montrealietis Stp. Kęsgaila, kuriam suvažiavimas už stropų ir sumanų bendruomenės reikalų tvarkymą iš-

AUKOS DIRVAI

DIRVOS METINĖS ŠVENTĖS
PROGA AUKOJO:

J. Davalga	3.00
J. Mitkus	2.00
K. Kriaučiūnas	5.00
B. Sugintas	5.00
J. Pavilionis	5.00
B. Matulionis	1.00
S. Mickus	2.00
J. Lesčinskas	5.00
J. Aukštikalnis	4.00
K. Germanas	5.00
V. Užpurvis	2.00
K. Kriščiukaitis	5.00
J. Kazickas	1.00
M. Mozuras	2.00
M. Knystautienė	5.00
K. Bačanskas	3.00
V.P. Janulaitis	5.00
K. Avižienis	2.00
A. Janukaitis	5.00
Z. Jankauskas	5.00
J. Rugienius	5.00
L. Matukas	5.00
VL. Varneckas	5.00
A. Vitkus	5.00
St. Vidmantas	5.00
J. Noreika	3.00
Pr. Saladžius	5.00
J. Gedaugas	5.00
L. Pračkaila	2.00
Pr. Lukauskas	5.00
J. Šidagis	5.00
E. Rekllys	5.00
J. Mačiulaitis	5.00
J. Pelanis	2.00
T. Bogušas	1.00
V. Mackus	5.00
J. Skuodas	1.00
Kr. Gečaitė	1.00
L. Urbonas	3.64
G. Venk	5.00
A. Rukuiža	2.00
K. Arnastaitė	5.00
J. Mockūnas	5.00
S.V. Malėnas	5.00
Kaz. Morkūnas	5.00
M.P. Puškoriai	5.00
P. Dabkus	5.00
A. Statulevičius	5.00
Ad. Stacina	2.00
A. Burneika	2.00
M.R. Jauniškis	2.00
C. A. Klabis	5.00
V. Damijonaitis	5.00
L. Garbačiauskas	5.00
J. Jakštys	5.00
A. Drevinskienė	5.00
Ant. Nasvytis	5.00
V. Bagdonas	5.00
L. Janulevičius	1.00
J. Krygeris	3.00
J. Miklovas	1.00
S. Pažera	5.00
J. Kasak	5.00
Okunis	5.00
B. Užemis	5.00
V. Tercijonas	5.00
B. Gražulis	3.00
M. Šaulys	5.00
V. Juodis	2.00
J. Variakojis	3.00
B. Garlauskas	2.00
A. Šimkunas	5.00
VL. Ramanauskas	10.00
K. Leknius	2.00

reiškė padėką. Naujoji Krašto Valdyba palieka vėl Montrealy, kurios pirmininku išrinktas P. Lukoševičius.

Nors Ottawos lietuvių kolonija yra nedidelė (vos per 100 gyventojų), tačiau Ottawos apyl. valdyba su pirm. J. Šimanskiu suvažiavimą gerai suorganizavo, posėdžiai vyko geroje ir jaukiose patalpose, o visi suvažiavimo dalyviai buvo aprūpinti nakvynėmis ir nuoširdžiai priimti bei skaniai pavaišinti. Gi pats suvažiavimas vyko labai darbingoje nuotaikoje ir nuoširdžioje dvasioje.

Aug. Vianas

Kasselio liet. gimnazijos buv. mokinių bei mokytojų suvažiavimo, įvykusio rugsėjo mėn. 1 d. L. Vyčių salėje, Chicagoje, dalyviai. Pirmoje eilėje sėdinčiųjų tarpe matoma: A. Šimkienė, O. Šulaitienė, I. Ralkevičiūtė-Stankūnienė, inž. St. Skurvydas, E. Natkevičienė, dr. B. Gaiziūnas, A. Orvidas, J. Lintakas. II-e eilėje stovi šio suvažiavimo rengimo komiteto nariai: A. Kazakevičius, E. Šulaitis ir kt. Suvažiavime dalyvavo apie 100 žmonių.

V. Noreikos nuotrauka